Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 592 | vineri 23 decembrie 1960 | 8 pagini 25 bani

Vacanța

A sosit vacanța... Cu bucurii, cu voie bună, cum, în anii noștri, sînt toate vacanțele școlarilor.

În cele mai multe școli, planurile acțiunilor pentru vacanța de iarnă au fost din vreme chibzuite, definitivate. Copiii le și cunosc. Mulți din ei au participat chiar la stabilirea programelor, fiind întrebați de către învățători și diriginți, de către instructorii superiori de pionieri ce ar dori să facă în vacanță, ce manifestări le plac, îi atrag, îi interesează cel mai mult. Ca urmare, carnavalurile atît de îndrăgite, serbările pomului de iarnă, excursiile, spectacolele de teatru, de cinema, de satiră și umor pregătite anume pentru ei, serile cîntecului și dansului, jocurile și concursurile distractive, feluritele activități recreative organizate la cluburile caselor de cultură sau ale întreprinderilor vor da farmec zilelor vacanței.

La Școala elementară nr. 102 din Capitală, bunăoară, copiii vor participa la carnavalul ce se va organiza în școală, vor vizita orașele copiilor, Muzeul de artă populară, Muzeul romîno-rus, se vor întrece în concursuri sportive, pentru cele mai bune recitări, vor vedea piese de teatru ca „Artiștii pădurii" și „Cocoșelul neascultător", filme.

Fără îndoială, asemenea planuri de vacanță sînt bune. Ele dovedesc grija plină de răspundere a școlilor și a organizațiilor U.T.M. pentru felul în care elevii își vor folosi timpul în zilele ce urmează. Trebuie însă ca fiecare învățător, diriginte, instructor superior de pionieri să aibă grijă ca programele pentru vacanță, în ansamblul lor, să fie astfel alcătuite încît să nu-i supraîncarce pe elevi, să nu-i obosească, să nu le reducă din timpul necesar odihnei efective. Pentru aceasta nu trebuie să exagerăm programînd prea multe acțiuni într-o singură zi și, mai cu seamă, nu trebuie să „uităm" a realiza tocmai pe cele mai plăcute, mai atractive, mai pe gustul copiilor. Să ne propunem manifestări care nu cer eforturi. Să le preferăm pe acelea care se pot desfășura nu între patru pereți, ci afară, în aer liber. Asemenea activități pot să fie competițiile sportive, plimbările, excursiile, vizitele la locurile istorice, în orășelele copiilor.

Cu mult drag se pregătesc școlile să sărbătorească în timpul vacanței, ziua de 30 Decembrie. Pe lîngă informarea politică pe care elevii o vor asculta cu acest prilej, vor recita cele mai frumoase versuri închinate Republicii, vor organiza lecturi, se vor întîlni cu fruntași în producție, cu activiști de partid și de stat, cu oameni de știință și cultură care le vor vorbi despre minunatele realizări ale regimului nostru.

În zilele care ne mai despart de Anul nou se intensifică pregătirile în vederea revelionului. Se știe cît de mult îi antrenează și îi atrag pe elevi asemenea pregătiri. Inițiativa lor creatoare, imaginația, fantezia trebuie lăsate să se manifeste, trebuie stimulate în vederea obținerii unei reușite depline a sărbătoririi Anului nou. Cîntecul și voia bună să domnească în toată această perioadă în care, ajutați de profesori, copiii pregătesc programele artistice, distractive pentru seara Anului nou. Este bine ca școlarii să sărbătorească revelionul împreună cu tinerii muncitori din întreprinderile apropiate.

Și serbarea pomului de iarnă, la care vor participa copiii între 7 și 14 ani, trebuie să fie prilej de bucurii pentru cei mici. De aceea, este necesar ca învățătorii și profesorii să sprijine pregătirile ce au loc în vederea pomului de iarnă în școlile lor, în palatele și casele pionierilor, în întreprinderi, la casele de cultură ale tineretului, astfel încît serbările ce se vor desfășura să fie cît mai frumoase.

Pentru oamenii școlii, vacanța elevilor înseamnă o perioadă de activitate intensă. Dar o activitate cu un caracter deosebit, ce trebuie bine organizată, desfășurată cu pricepere astfel încît să-i atragă pe copii, să-i încînte, să contribuie la recrearea lor, la refacerea forțelor lor fizice și intelectuale, pentru ca la deschiderea cursurilor să poată învăța cu mai mult spor, cu mai multă tragere de inimă. În același timp, vacanța trebuie să contribuie, prin formele ei specifice de activitate, la educarea comunistă a elevilor, deoarece ea nu înseamnă o pauză în munca educativă.

Străduința de a îmbina armonios activitățile recreative, reconfortante, educative și instructive în perioada ce urmează va determina după vacanță o muncă mai spornică, mai plină de rezultate bune.

La Palatul pionierilor din Capitală se fac pregătiri intense pentru vacanța de iarnă: cercul de teatru de păpuși se află în plină „repetiție generală".

Un succes al ideilor coexistenței pașnice

Consecvent politicii sale de pace, guvernul R.P. Romine — țară în care educația sănătoasă a tineretului constituie o importantă problemă de stat, rezolvată cu deosebite succese — a inițiat, după cum se știe dezbaterea la O.N.U. a problemei de mare însemnătate a educării tineretului în spiritul ideilor păcii.

Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite a aprobat în unanimitate rezoluția propusă de R. P. Romînă cu privire la măsurile pentru promovarea în rîndurile tineretului a ideilor păcii, respectului reciproc și înțelegerii între popoare. Ideile coexistenței pașnice și-au vădit încă o dată marea lor forță. Votul unanim de la O.N.U. arată creșterea influenței pe care o exercită în acest for internațional năzuința de pace a popoarelor, lupta forțelor ce apără seninul zilei de mîine al omenirii. Dar acest vot subliniază în același timp și faptul incontestabil că propunerile țărilor socialiste găsesc la O.N.U. un sprijin tot mai larg din partea statelor iubitoare de pace, silind pe dușmanii coexistenței pașnice, care suferă mereu înfrîngeri, să bată în retragere.

Propunerea R. P. Romîne a trezit un viu interes atît în incinta O.N.U., în rîndul delegațiilor ce reprezintă state de pe toate continentele, cît și în afara acestui for, în rîndurile opiniei publice mondiale — cu deosebire în rîndurile generației tinere și ale celor ce se preocupă de problemele tineretului. Cum bine au sesizat numeroși delegați participanți la dezbaterea de la O.N.U., propunerea țării noastre a fost inspirată de înțelegerea profundă a faptului că educarea în spiritul ideilor păcii a tineretului — adică a generației care va conduce mîine societatea umană, are o deosebită însemnătate pentru succesul eforturilor popoarelor de a apăra pacea.

Propunerea țării noastre s-a distins prin profunzimea cu care a abordat problema, prin înțelegerea exactă a cauzelor ce determină în unele țări situații îngrijorătoare în domeniul educării celor tineri. Proiectul de rezoluție al R. P. Romîne nu s-a mărginit la sublinierea unor aspecte cu caracter general, ci a avut un caracter concret, propunînd măsuri eficiente pentru ca O.N.U., toate statele și guvernele să cultive în rîndurile tineretului dragoste față de pace, respectul față de valorile civilizației umane și față de toate popoarele globului, indiferent de rasa lor sau de limba pe care o vorbesc.

Popoarele doresc sincer ca generația tînără de astăzi, speranța viitorului omenirii, să se dezvolte într-un climat sănătos, să posede trăsături morale demne de secolul nostru, secolul în care omul stăpînește tainele atomului și pătrunde victorios în Cosmos, secol al marilor căutări creatoare și al biruinței strălucite ce le încununează. În dezbaterea de la O.N.U., cuvîntările multor delegați au exprimat această nobilă năzuință și au salutat inițiativa R. P. Romîne. Putem cita în acest sens pe lîngă cuvîntările reprezentanților țărilor socialiste, cuvîntările reprezentanților Irakului, Ceylonului, Indiei, R.A.U., Ghanei, Cubei, Marocului, Togoului și ai altor state. Acești vorbitori au relevat valoarea practică a propunerii noastre și nobilele intenții pașnice ce au inspirat-o.

Reprezentanții puterilor occidentale s-au aflat în dificultate. Cian-kaișistul, care în Comitetul nr. 3 a fost primul vorbitor înscris la discuții după prezentarea propunerii țării noastre, s-a acoperit de ridicol prin tentativa de a denigra o inițiativă pașnică. Vorbitorii ce s-au perindat la tribună după aceea au respins manevra întreprinsă de marioneta americană.

Șapte ore au durat dezbaterile în loc de 3 ore cît durează în mod obișnuit. S.U.A. și Anglia au prezentat la proiectul romîn de rezoluție o serie de amendamente de natură să denatureze conținutul acesteia. Printre altele, reprezentanții occidentali pledau pentru răspîndirea în rîndurile tineretului a oricăror idei. Aceasta însemna o încercare de „legalizare" a propagandei războinice, fasciste, revanșarde. Potrivit unor date apărute în presa franceză, în Germania occidentală există 35 de edituri specializate în tipărirea maculaturii hitleriste. După părerea S.U.A., deci, o asemenea maculatură otrăvitoare nu trebuie respinsă, deoarece ar fi necesar să se răspîndească toate ideile, inclusiv cele fasciste și războinice. În S.U.A., așa se și procedează, de altfel. Se știe că numeroase manuale didactice americane, ca de pildă „Crearea lumii contemporane", nu numai că nu pomenesc de lupta popoarelor împotriva fascismului dar fac apologia politicii cercurilor agresive, sînt pătrunse de spirit militarist, de ură rasială. Avea dreptate un tînăr american care scria în „New York Post". „Dacă într-adevăr vreți să sistați crimele făptuite de tineri dați tinerilor ceva important ca perspectivă... Arătațile că viața nu este cîți bani poți să cîștigi, ci pacea și dragostea între popoare". Păcat însă că acest îndemn al tînărului newyorkez nu inspiră activitățile la O.N.U. ale reprezentanților americani și englezi...

Atitudinea delegațiilor occidentale a fost dezaprobată de vorbitori ce reprezentau Irakul, Arabia Saudită, Ceylonul și alte țări. În cadrul dezbaterilor, delegația romînă, ținînd seamă de propunerile făcute de diverse delegații și venind în întîmpinarea acestora, a prezentat un proiect de rezoluție revizuit, care păstrează ideile fundamentale: necesitatea sprijinirii contactelor între tineri, răspunderea statelor față de educația pașnică a tineretului, dezvoltarea acțiunilor pe plan internațional în această direcție, întreprinderea unor studii de către O.N.U. în legătură cu educația tineretului. În mod deosebit se afirmă necesitatea elaborării unui document internațional care să proclame principiile de bază privind cultivarea în rîndurile tineretului a ideilor păcii și înțelegerii între popoare.

De teama izolării, puterile occidentale au fost nevoite să bată în retragere. Propunerea romînească cu amendamente a fost adoptată de Comitetul nr. 3, și apoi aprobată în Adunarea Generală a O.N.U., fără să se înregistreze nici un vot contra.

Adoptarea propunerii țării noastre privind educarea tineretului în spiritul păcii are o însemnătate deosebită. Ea este un evident succes al eforturilor menite să ducă la triumful ideilor coexistenței pașnice, o mărturie a influenței mereu mai puternice pe care forțele păcii o exercită în lume. Cu un simțămînt de mîndrie constatăm că rezoluția adoptată, rod al inițiativei țării noastre, demonstrează activitatea constructivă neobosită pe care R. P. Romînă și celelalte țări socialiste o desfășoară la O.N.U. în apărarea păcii în întreaga lume, pentru ca popoarele să trăiască ferite de primejdia războiului.

M. Ramură

Cabinetul metodic al școlii

În scopul sprijinirii învățătorilor și profesorilor pentru ridicarea nivelului muncii instructiv-educative, la Școala medie „Aurel Vlaicu" din Orăștie s-a înființat în acest an școlar, cu ajutorul organizației de partid, un cabinet metodic.

Nu de mult, la cabinetul metodic au fost prezentate două referate — unul referitor la predarea geografiei în lumina documentelor Congresului al III-lea al P.M.R., iar celălalt la metodica lecțiilor. Aceste referate, ca și discuțiile purtate pe marginea lor, au ajutat profesorilor să-și îmbunătățească munca.

În cadrul cabinetului metodic a fost organizată și o expoziție unde sînt prezentate materiale și albume ilustrînd aspecte din viața școlii, planuri calendaristice pe materii, planuri ale comisiilor metodice, ale diriginților, hărți și alte materiale didactice confecționate de elevi sub îndrumarea profesorilor, precum și o serie de lucrări originale ale cadrelor didactice.

Cabinetul metodic al Școlii medii „Aurel Vlaicu" din Orăștie și-a propus să organizeze în cursul etapei viitoare dezbateri în legătură cu problemele legării învățămîntului de producție.

R. Dănilă
director adjunct al Școlii medii „Aurel Vlaicu"-Orăștie

DIN ACTIVITATEA ORGANIZAȚIILOR SINDICALE

O acțiune insuficient pregătită

Comitetul de secție de la Școala elementară de 7 ani nr. 184 din raionul „Griviția roșie" a luat, de curînd, inițiativa organizării unei consfătuiri de muncă. Firește că ideea a fost bine primită de membri de sindicat din școală. Interesul acestora a sporit însă și mai mult după ce a fost anunțată tema consfătuirii: Educarea sentimentului patriotic la elevi.

Educarea sentimentului patriotic la elevi este una din laturile esențiale ale educației comuniste în spiritul căreia este orientată întreaga muncă din școlile noastre. De aceea felul cum școala și respectiv învățătorul contribuie la formarea sentimentelor patriotice ale elevilor constituie o problemă de mare interes pentru orice învățător și profesor.

Așadar comitetul de secție a avut o inițiativă bună, a ales o temă potrivită. Ce mai lipsea ca proiectata consfătuire să aibă și bune rezultate? Dar să ne deplasăm la fața locului și să ascultăm.

Consfătuirea are loc în sala de clasă a învățătoarei Tartacan Nicodora. Pe pereți, tablouri sugestive, cu economie și gust folosite, o hartă a patriei, cîteva fotografii frumos înrămate ale elevilor fruntași la învățătură și disciplină. Ferestrele și cîteva etajere sînt împodobite la rîndul lor cu ghivece cu flori și diferite plante de ornament. Peste tot în clasă o curățenie desăvîrșită și, evident, obișnuită, de toate zilele. În întreaga atmosferă a interiorului clasei rezidă un aer proaspăt de tinerețe și bun gust. De la început ai, așadar, toate motivele pentru a-ți face o bună părere despre munca educativă și didactică pe care o desfășoară învățătoarea Tartacan Nicodora.

Într-adevăr rezultatele obținute în mulți ani de activitate rodnică de învățătoarea Tartacan Nicodora i-au creat un binemeritat prestigiu în rîndurile tovarășilor săi de muncă. Tocmai pentru asta s-a gîndit, probabil, comitetul de secție ca referatul din consfătuire să fie prezentat de tovarășa Tartacan.

Am ascultat referatul, am ascultat și un coreferat (prezentat de tov. St. Popescu), pe cei cîțiva participanți la discuții precum și concluziile tovarășei președinte a comitetului de secție, dar n am auzit nimic care să trezească într-adevăr interesul participanților pentru problemele în discuție. Referatul, ca și coreferatul, s-au rezumat la prezentarea unor generalități valabile pentru orice școală, pentru orice situație, cunoscute de altfel chiar și de cei care nu lucrează în învățămînt. Nici unul și nici celălalt n-au adîncit măcar o singură problemă din numeroasele probleme pe care le ridică contribuția învățătorului la educarea sentimentelor patriotice ale elevilor. De altfel discuțiile, neavînd o bază concretă de la care să pornească, s-au redus la un simplu act de bunăvoință față de referente și, față de organizatorii consfătuirii.

Este limpede că în aceste condiții efectele consfătuirii sînt iluzorii. Nimeni n-a învățat nimic nou în problema respectivă și nici n-a avut ce să învețe. Și aceasta nu pentru că experiența tovarășei Tartacan Nicodora nu ar fi fost demnă de popularizat și de extins, ci pentru că referatul și coreferatul n-au reușit să prezinte nici pe departe această experiență în fondul ei.

M-am întrebat dacă comitetul de secție a dorit într-adevăr să organizeze o consfătuire de muncă utilă membrilor de sindicat din școală, sau a vrut pur și simplu să se achite de o obligație înscrisă în planul de muncă.

Este necesar ca acțiunile care se organizează în sprijinul activității profesionale a membrilor de sindicat să fie pregătite cu mai mult simț de răspundere, pentru a nu duce la o inutilă pierdere de timp.

C. R.

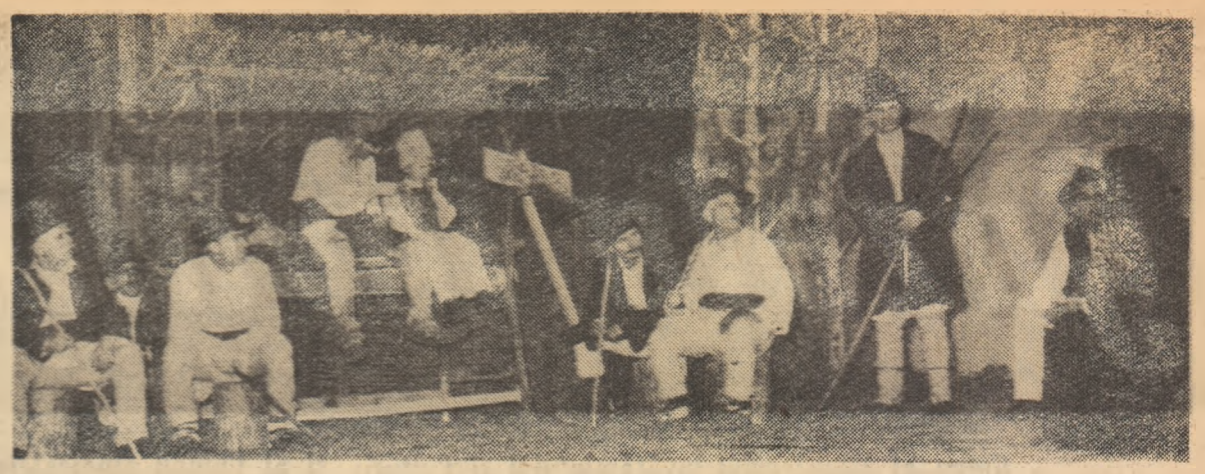

„Răzeșii lui Bogdan" de Ernest Maftei în interpretarea echipei de teatru a căminului cultural din comuna Dolhasca, regiunea Suceava, distinsă cu premiul I și medalia de aur, la Festivalul „I. L. Caragiale"

Festivalul bienal de teatru „I. L. Caragiale"

La succesul festivalului bienal de teatru „I. L. Caragiale" recent încheiat, și-au adus contribuția, fie ca instructori, fie ca interpreți, mulți învățători și profesori.

Pe bună dreptate se pot mîndri cadrele didactice din comuna Dolhasca, regiunea Suceava, cu rezultatul obținut de echipa de teatru a căminului cultural din comuna lor. În această echipă, distinsă cu premiul I, cu titlul de laureată și medalia de aur, figurează 7 învățători și profesori. O contribuție deosebită la succesul echipei a adus-o învățătoarea Victoria Holban, interpreta Catincăi Dorobat din piesa „Răzeșii lui Bogdan" de Ernest Maftei. Și în alte echipe ale căminelor culturale și caselor de cultură distinse cu medalii de aur și argint și titlul de laureate ale festivalului se constată o participare largă a cadrelor didactice. Printre acestea cităm echipa căminului cultural din Cîmpa, regiunea Hunedoara — din care în mod special au fost premiate, ca interprete cu creații de valoare artistică, învățătoarele Maria Pătrășcoiu și Victoria Solcan — echipa casei de cultură din Rîmnicu Vîlcea care a obținut premiul II și medalia de argint — pentru piesa „Vlaicu și feciorii săi", printre interpreții căreia s-au distins învățătorii și profesorii Marcel Zinelli, Beba Zinelli, I. Avramescu și D. Moțoc etc. Un succes remarcabil a obținut de asemenea echipa de teatru a sindicatului învățămînt din Călărași, care a primit premiul II și medalia de argint, pentru spectacolul cu piesa „Nila", despre care am relatat în numărul trecut al gazetei noastre.

În ultima zi a concursului echipa de teatru a clubului sindicatelor de învățămînt din București a prezentat piesa „O noapte furtunoasă" de I. L. Caragiale. Spectacolul a fost așteptat cu mult interes, deoarece formația de teatru a cadrelor didactice bucureștene era cunoscută din concursurile anterioare, ca o formație valoroasă. Ea nu s-a desmințit nici acum, prezentînd un spectacol reușit, cu cîteva inovații de efect. Printre acestea reținem folosirea unor fragmente din opera „O noapte furtunoasă" de Paul Constantinescu ca și urmărirea lui Rică Venturiano prin sală și proiectarea umbrei lui din culise, pe scenă, în timpul urmăririi, printr-un sistem special de iluminație.

Interpreții s-au achitat onorabil de sarcina grea de a prezenta un spectacol atît de dificil pentru amatori. Multe scene au avut o valoare artistică deosebită, la realizarea cărora și-au adus contribuția toți interpreții și în special Marius Popescu și Mihai Pleșa.

Rezultatele obținute de învățători și profesori în cadrul festivalului bienal „I. L. Caragiale" constituie un îndemn pentru noi realizări în dezvoltarea mișcării artistice de amatori, a activității culturale pe care o desfășoară în rîndurile oamenilor muncii.

O victorie excepțională și totuși pe deplin firească

...60. Cf5 — Nh8; 61. Ce7+ — Rd6; 62. Cg6 — Nf6; remiză. Astfel s-au desfășurat la masa de joc și au fost urmărite pe cele două mari table de demonstrații, de către sute de spectatori, ultimele mutări ale celei mai importante partide din ultima rundă a campionatului republican de șah pe anul 1960, care a consemnat victoria celui mai tînăr campion din istoria șahului nostru, elevul Florin Gheorghiu. Specialiștii au comentat și vor continua să comenteze cu aprindere stilul de joc al acestui campion care nu numără nici 17 ani împliniți și n-a plecat încă de pe băncile școlii medii.

Noi ne propunem însă ca în acest reportaj să nu ne oprim la analiza valorii excepționale a acestei performanțe, ci la condițiile care determină ca astăzi, în țara noastră, tinerii să-și poată pune pe deplin în valoare talentele încă din școală, să obțină de timpuriu succese strălucite. Fără îndoială, victoria lui Florin Gheorghiu în întrecerea cu cei mai buni maeștri de șah ai țării noastre, ca și victoriile lui în cîteva din concursurile internaționale importante desfășurate în ultimul timp sînt performanțe remarcabile. Față de condițiile de care dispun astăzi tinerii din școlile noastre asemenea performanțe nu sînt însă neașteptate, ci firești.

Însuși Florin Gheorghiu, un tînăr cu trăsăturile feței prelungi și privirea vie sub o frunte boltită, elev al Școlii medii „I. L. Caragiale" din Ploești, ne vorbește despre faptele care constituie „cheia" succeselor sale: grija și atenția deosebită pe care i-au arătat-o profesorii școlii, sprijinul pe care l-a primit din partea organizației U.T.M. și a colegilor săi.

„Mi-au fost asigurate întotdeauna condiții pentru a putea participa la concursurile importante fără a pierde în același timp nici o clipă contactul cu studiul. Tovarășii profesori mi-au dat consultații de cîte ori a fost necesar să-mi clarific anumite probleme, iar colegii mei, dintre care mulți au venit cu schimbul, după amiezile, la București pentru a asista la campionat și a mă încuraja în joc, îmi aduceau cu acest prilej și notițele lecțiilor parcurse în ziua respectivă. Astfel, paralel cu studiul partidelor întrerupte și cu pregătirea jocului din ziua următoare, revedeam regulat și cunoștințele școlare. N-a fost o treabă ușoară. Dacă am realizat-o cu succes, datoresc acest lucru în primul rînd tot școlii și organizației de tineret care m-au îndemnat să muncesc cu rîvnă, m-au învățat cum să studiez metodic, cum să-mi planific timpul liber în așa fel încît să mă pregătesc temeinic la toate disciplinele și să am cînd să mă ocup și de cele două mari pasiuni ale mele". (Florin Gheorghiu, ca și campionul mondial Mihail Tal — cum a ținut el să sublinieze — se interesează deosebit de mult de literatură, dorind ca după terminarea școlii să se consacre studiilor filologice). Notele care se află în catalog în dreptul numelui lui Florin Gheorghiu — numai 9 și 10 — ne scutesc de comentarii în privința nivelului pregătirii sale școlare.

Performanța realizată de Florin Gheorghiu nu este o excepție în activitatea elevilor Școlii medii „I. L. Caragiale" din Ploești. Profesorii acestei școli se străduiesc să descopere și să încurajeze cît mai mult preocupările și talentele artistice, științifice, tehnice și sportive ale tinerilor, arătîndu-le în același timp că dezvoltarea acestor talente este strîns legată de pregătirea temeinică la toate disciplinele școlare. Un exemplu grăitor în această privință este Basarab Nicolescu, care a absolvit clasa a XI-a în acest an. El a cîștigat premiul I la ultima Olimpiadă de matematică și fizică, s-a clasat pe unul din primele locuri la Olimpiada internațională de matematică și fizică și, în același timp, a cîștigat premiul I la concursul literar inițiat de Societatea de științe filologice și istorice. Pe urmele lui și ale lui Florin Gheorghiu pășesc și alții. Grigore Nicolae din clasa a IX-a „A" a cîștigat de două ori premiul I pe regiune la Olimpiada de matematică și fizică, tinerele naturaliste Irina Drăghici din clasa a IX-a „B" și Anca Apostolescu din clasa a IX-a „B" au făcut cercetări științifice foarte interesante cu privire la studiul plantelor, cîteva din poeziile lui Octavian Onea din clasa a X-a au fost publicate în ziarul „Flamura Prahovei", handbaliștii Mihai Pădure și Nicolae Gheorghiu din clasa a XI-a „B" au cîștigat, împreună cu echipa lor, premiul I pe regiune. Și lista ar putea fi continuată.

Toți acești tineri sînt în același timp fruntași la învățătură și în activitatea obștească. Învățătura, pregătirea pentru viață trebuie să se afle pe primul plan — aceasta este un principiu de la care conducerea Școlii medii „I. L. Caragiale" din Ploești și organizația U.T.M. din școală nu se abat niciodată. De aceea, unii elevi talentați pentru sport, cum sînt Mihai Ștefănescu și Traian Boboceanu, au fost scoși din echipele respective de îndată ce au manifestat unele tendințe de indisciplină, de studiu superficial. În schimb, exemplul elevilor talentați care sînt în același timp fruntași la învățătură este folosit ca o adevărată forță mobilizatoare.

Fapte asemănătoare se petrec în viața multor alte școli de pe întreg cuprinsul patriei. De aceea nu-i de mirare că, în zilele noastre, ale construcției socialismului, afirmarea unui talent ca al lui Florin Gheorghiu nu este senzațională, uimitoare. Asemenea fapte sînt rodul firesc al grijii atente pe care o poartă partidul tinerei generații, al muncii pline de căldură și înțelegere pe care școala și organizația U.T.M. o desfășoară în rîndurile tineretului

Mircea Herivan

Elevul Florin Gheorghiu, noul campion de șah al R.P.R., la masa de joc

Manifestări culturale interesante și utile

Una din preocupările noastre în anul școlar trecut în domeniul muncii culturale a fost cuprinderea unui număr cît mai mare de membri de sindicat la diferitele acțiuni inițiate pe această linie de comitetul sindicatului. Nu rareori însă se întîmpla ca la aceste acțiuni să nu se realizeze participarea pe care o așteptam. La unele conferințe, spectacole etc. nu veneau decît puține cadre didactice. Curînd ne-am dat seama că aceasta se datorește nu atît faptului că mulți dintre învățători și profesori erau ocupați — cum încercam noi să ne explicăm participarea lor redusă — cît mai ales nivelului scăzut al unora dintre acțiunile inițiate.

Dîndu-ne seama că manifestările culturale stîrnesc interesul învățătorilor și profesorilor în măsura în care sînt utile și răspund preocupărilor lor, în acest an acordăm mai multă atenție bunei orientări a activității culturale și pregătirii temeinice a fiecărei acțiuni în parte.

Activitatea desfășurată în acest sens de comitetul sindicatului urmărește să sprijine cadrele didactice în munca lor profesională și în același timp să contribuie la dezvoltarea pregătirii lor politice și culturale. În acest scop organizăm lunar, de pildă, vizite în întreprinderile raionului unde cadrele didactice pot cunoaște direct diferite aspecte privind dezvoltarea industriei noastre socialiste. Întreținem totodată legături cu sindicatele acestor întreprinderi, cu cluburile muncitorești, participînd la activitățile culturale organizate de ele. Am inițiat, de asemenea, vizite în marile întreprinderi din celelalte raioane ale Capitalei, cum ar fi uzinele „Republica", „23 August", „Mao Țze-dun" etc. Organizăm pentru membrii sindicatului nostru și excursii în afara Capitalei, precum și vizite la muzee, la expozițiile de artă, vizionarea unor spectacole. De curînd a avut loc, de pildă, o excursie la Doftana și la Predeal. Membrii sindicatului au vizitat Muzeul de istorie a partidului și Muzeul Lenin-Stalin.

La toate aceste acțiuni au participat numeroși învățători și profesori deoarece ei și-au dat seama că acum acțiunile inițiate de comitetul sindicatului au un conținut mai bogat și mai interesant decît în trecut. La excursia organizată la Doftana, de pildă, am antrenat și pe propagandiștii cercurilor de învățămînt ideologic, vizita transformîndu-se într-o documentare vie asupra luptei partidului în anii grei ai ilegalității.

Activitatea culturală desfășurată de comitetul sindicatului cuprinde și alte domenii. Avem de pildă un cor de 160 de membri, care susține spectacole în fața membrilor de sindicat și a familiilor lor. În repertoriul corului sînt înscrise cîntece despre partid, despre lupta clasei muncitoare, cîntece despre patrie, cîntece populare românești, cîntece sovietice etc. În prezent, în cinstea aniversării proclamării R. P. Române, echipele noastre artistice pregătesc un montaj literar-muzical cu tema „Patria" și un spectacol cu piesa „Secunda 58". De curînd am înființat o echipă de dans care pregătește, de asemenea, o suită de dansuri populare.

Fiind mai bine orientată, urmărind un scop educativ și îmbrăcînd forme atractive, activitatea noastră culturală atrage acum un număr tot mai mare de membri de sindicat.

Saviana Costin

responsabila comisiei culturale de pe lîngă Comitetul sindicatului învățămînt din raionul „1 Mai"

Sesiunea centrală a lecturilor pedagogice

Timp de două zile s-au desfășurat în Capitală lucrările celei de a III-a sesiuni centrale a Lecturilor pedagogice organizată de Institutul de științe pedagogice.

Salutîndu-i pe participanții la sesiune din partea Ministerului Învățămîntului și Culturii, tovarășul Petre Drăgoiescu, președintele Consiliului superior al școlilor, a relevat rolul tot mai important pe care-l au lecturile pedagogice în răspîndirea și generalizarea experienței înaintate a cadrelor didactice și în ridicarea măiestriei lor pedagogice. Acest rol — a spus vorbitorul — este confirmat de numărul mereu mai mare de cadre didactice care se înscriu cu lucrări personale la sesiunile regionale ale lecturilor pedagogice, de exigența sporită cu care sînt selecționate aceste lucrări.

Cele 35 comunicări prezentate în sesiunea centrală, în majoritate bine documentate, multe dintre ele avînd și un nivel științific corespunzător, au oglindit preocuparea învățătorilor și profesorilor de a-și aduce contribuția la adîncirea unor probleme de ordin științific, pedagogic și metodic. După cum se vede, participarea la sesiunile regionale și centrale ale lecturilor pedagogice tinde să devină o mișcare largă, să antreneze tot mai mulți pedagogi în munca de cercetare științifică a problemelor învățămîntului nostru.

Cu un deosebit interes a fost ascultată, în ședința plenară a sesiunii, comunicarea „Unele probleme ale generalizării învățămîntului de 7 ani în vederea trecerii la școala de 8 ani în regiunea Constanța", elaborată de un colectiv format din tovarășii Nicolae Mihai, Ion Bădică și Ion Duda, care dovedește preocuparea organelor de învățămînt pentru găsirea celor mai potrivite căi în vederea îndeplinirii cu succes a sarcinilor trasate de cel de al III-lea Congres al partidului.

Cu aceeași atenție au fost ascultate și comunicările prezentate în secții, unele dintre ele dovedindu-se deosebit de interesante și de utile prin bogăția materialului cercetat și prin valoarea concluziilor. De pildă, comunicările din secția „Probleme educative" au înfățișat preocupările autorilor pentru aspecte importante ale muncii educative, cum ar fi: educarea elevilor în spiritul dragostei față de munca social-utilă (L. Dănilă, Cluj), munca cu pionierii (Elena Grigore, Slobozia), dezvoltarea dragostei față de profesia de învățător la elevii școlii pedagogice (V. Popeangă, Arad), lupta împotriva superstițiilor și prejudecăților religioase prin lecții (C. Arsene, Pitești).

Privitor la învățămîntul preșcolar s-au prezentat lucrări care dovedesc o justă orientare din partea autorilor pentru cercetarea și tratarea unor probleme actuale ale acestui învățămînt, ca de exemplu pregătirea copiilor din grădiniță pentru școala elementară (Maria Radu, Constanța), folosirea literaturii pentru copii în dezvoltarea multilaterală a preșcolarilor (Alexandra Strati, București), precum și grija pentru o serioasă argumentare a părerilor susținute și pentru întocmirea lucrărilor într-o formă atrăgătoare. S-au mai remarcat, prin conținutul lor bogat și interesant, lucrările cu privire la educarea copiilor de vîrstă preșcolară în spiritul dragostei de patrie (E. Fătu, Constanța), și la educația muzicală a preșcolarilor (Stefania Alexandrescu, Craiova).

Comunicări interesante au fost prezentate și în secțiile „Științele naturii", „Defectologie" etc.

Sesiunea centrală a lecturilor pedagogice a scos însă la iveală și o serie de lipsuri de care Institutul de științe pedagogice și secțiile regionale de învățămînt și cultură vor trebui să țină îndeaproape seama în viitor. În primul rînd trebuie relevat faptul că o serie de lucrări trimise atît la sesiunile regionale cît și la sesiunea centrală nu au putut fi admise pentru prezentare deoarece nu au avut un nivel corespunzător cerințelor. Din cele peste 600 comunicări trimise la sesiunile regionale, de pildă, au putut fi selecționate doar ceva mai mult de o treime. Aceasta dovedește o insuficientă îndrumare a muncii de cercetare și elaborare desfășurată de autori din partea secțiilor regionale și a Institutului de științe pedagogice. Multe cadre didactice au acumulat o experiență valoroasă în rezolvarea anumitor probleme ale școlii, se preocupă de studierea lor și ar dori să prezinte observațiile și concluziile la care au ajuns, dar nu toate știu să desfășoare o muncă organizată de cercetare științifică și să procedeze în mod sistematic la elaborarea comunicărilor. Iată de ce era necesar ca acestora să li se acorde un ajutor mai larg din partea organelor competente în munca de cercetare pedagogică.

Există de asemenea o serie de lipsuri și în ceea ce privește tematica lucrărilor prezentate. În aceste lucrări n-au fost oglindite unele probleme de bază ale învățămîntului nostru, o serie de autori mulțumindu-se să trateze aspecte neesențiale ale procesului instructiv-educativ. Dacă luăm, de exemplu, numai tematica comunicărilor de la secția „Legarea școlii de viață, de producție" putem constata că, de fapt, cele șase comunicări prezentate în această secție s-au referit doar la două probleme: confecționarea materialului didactic și unele lucrări practice în predarea geografiei. Au fost cu totul subestimate problemele predării cunoștințelor tehnice și cele ale desfășurării lucrărilor practice. O mare lipsă a acestei sesiuni o constituie și faptul că au fost ignorate problemele instruirii în producție și cele privind rezultatele muncii în brigăzile patriotice.

În același timp, cele patru comunicări prezentate în secția „Științe umaniste" s-au referit doar la unele aspecte nesemnificative ale predării limbilor, rămînînd în afara dezbaterilor teme mult mai actuale în legătură cu predarea literaturii române, a istoriei, a socialismului științific și economiei politice etc.

Deosebit de săracă a fost tematica lucrărilor privitoare la învățămîntul seral. În legătură cu acest învățămînt s-a prezentat o singură comunicare, deși în cadrul lui sînt foarte multe chestiuni importante, care ar trebui să rețină atenția pedagogilor cu preocupări pentru cercetarea științifică. Au lipsit de asemenea comunicări în legătură cu problemele învățămîntului profesional și tehnic.

Nu au fost tratate probleme privitoare la realizarea educației patriotice a elevilor, ca și orice comunicări în legătură cu predarea educației fizice și a disciplinelor artistice.

Concluziile sesiunii au fost trase de tovarășul Stanciu Stoian, directorul Institutului de științe pedagogice.

Ca o concluzie a lucrărilor sesiunii a reieșit că este de datoria Institutului de științe pedagogice, a secțiilor regionale de învățămînt și cultură să se preocupe în viitor mai îndeaproape de tematica lecturilor pedagogice, să îndrumeze și să ajute cadrele didactice în cercetarea și prezentarea experienței proprii privind problemele cele mai actuale, care au mai mare importanță în perspectiva dezvoltării învățămîntului, spre a veni astfel într-o măsură și mai mare în sprijinul îmbunătățirii activității școlilor noastre.

C. Mincă

Pentru îmbunatățirea muncii în învățamîntul preșcolar

In zilele de 15 și 16 decembrie a.c. a avut loc consfătuirea pe țară a inspectoarelor regionale din învățămîntul preșcolar, la care au participat și unele cadre didactice fruntașe din acest sector al învățămîntului. La consfătuire s-au dezbătut cu viu interes planul de învățămînt al grădinițelor de copii, orarul și anteproiectul pentru o nouă programă a activității instructiv-educative, elaborate în cadrul serviciului de specialitate din M.I.C.

Noul plan de învățămînt preconizează împărțirea copiilor de vîrstă preșcolară nu în trei grupe, cîte erau pînă acum, ci în 4 grupe astfel încît copiii de 3 ani și cei de 4 ani să fie cuprinși în grupe omogene. Planul de învățămînt discutat în consfătuire stabilește pentru prima oară o gradare succesivă a numărului activităților obligatorii de la o grupă la alta. Astfel, la grupa mică de 3 ani se prevede zilnic cîte o activitate obligatorie, la grupa de 4 ani se prevede pentru 4 zile cîte o activitate obligatorie, iar de două ori pe săptămînă cîte două activități obligatorii, la grupa mijlocie zilnic cîte două activități obligatorii, iar la grupa mare de patru ori pe săptămînă cîte două activități obligatorii și de două ori pe săptămînă cîte trei activități obligatorii. Gradîndu-se în felul acesta efortul pe care trebuie să-l depună copiii în cadrul activităților obligatorii, ei sînt obișnuiți treptat cu un număr din ce în ce mai mare de activități și cu o durată crescîndă (de la 10 minute la grupa de 3 ani la 40 de minute la grupa de 6 ani), în vederea adaptării cu ușurință la orarul clasei I a școlii elementare. Activitățile obligatorii prevăzute în plus la grupa mică de 4 ani și la grupa mare de 6 ani privesc însușirea limbii materne și cunoașterea mediului înconjurător, desenul, modelajul, lucrările de aplicații și confecții. Această repartizare s-a făcut ținîndu-se seama de faptul că preșcolarii trebuie să-și dezvolte vorbirea și să-și formeze deprinderi care au o mare importanță pentru obișnuirea lor cu munca practică și în vederea pregătirii mușchilor mici ai mîinii pentru scris.

Orarul grădinițelor de copii care a fost prezentat consfătuirii urmărește desfășurarea unitară a muncii în toate grădinițele. Cele două ore pe zi de activități obligatorii prevăzute la grupa copiilor de patru ani și cele trei ore pe zi prevăzute la grupa copiilor de 6 ani sînt fixate în zilele de marți și joi. În alegerea acestor zile s-a avut în vedere faptul că efortul maxim pe care-l pot depune copiii este la mijlocul săptămînii. În orar s-a prevăzut, de asemenea, îmbinarea activităților statice cu cele dinamice, a celor care solicită un efort intelectual mai mare cu cele mai ușoare, ca și îmbinarea activităților de predare cu acelea de repetare sau verificare.

În alcătuirea anteproiectului noii programe s-a ținut seama de faptul că actuala programă nu satisface decît în foarte mică măsură cerințele cu privire la conținutul muncii instructiv-educative. Anteproiectul noii programe urmărește în primul rînd concretizarea acestui conținut, în vederea realizării în bune condiții a educației multilaterale a preșcolarilor. S-a avut în vedere atît precizarea cunoștințelor despre mediul ambiant, viața socială, natură, numărat și socotit pe care trebuie să și le însușească preșcolarii, cît și fixarea deprinderilor pe care trebuie să și le formeze ei în vederea dezvoltării și călirii organismului, în vederea pregătirii lor pentru activitățile practice. Totodată, anteproiectul programei respectă principiile didactice referitoare la succesiunea și gradarea activităților în cadrul aceleiași grupe cît și de la o grupă la alta, la accesibilitatea acestora. Anteproiectul cuprinde în plus față de actuala programă, o tematică a activităților obligatorii. Acestea sînt alese astfel încît să țină seama de particularitățile . 'psiho-fizice ale copiilor.

Participantele la consfătuire au apreciat noile măsuri pentru îmbunătățirea muncii în învățămîntul preșcolar ca deosebit de utile și bine venite. Ele au subliniat faptul că propunerea de a-i împărți pe copiii din grădinițe în patru grupe de vîrstă va ușura mult munca educatoarelor, care vor avea posibilitatea să lucreze numai cu grupe omogene. Vorbitoarele au apreciat de asemenea ca pozitiv faptul că noul plan de învățămînt prevede o creștere gradată a numărului activităților obligatorii de la o grupă la alta și le eșalonează în mod judicios în vederea pregătirii copiilor pentru școala elementară.

În cursul discuțiilor s-a subliniat și faptul că noul orar al grădinițelor de copii va contribui, alături de planul de învățămînt, la precizarea cadrului organizatoric al procesului instructiv-educativ deoarece stabilește cu precizie numărul activităților obligatorii pe grupe, pe probleme, pe zi, ca și pe săptămînă. Totodată, s-au făcut numeroase propuneri în vederea alternării cît mai juste a formelor activităților obligatorii, a respectării particularităților de vîrstă ale copiilor din fiecare grupă etc.

Discuțiile cele mai fructuoase s-au purtat pe marginea anteproiectului de programă. Ele au relevat faptul că, în forma propusă, noua programă este mult superioară celei existente în ceea ce privește precizarea conținutului activității instructiv-educative în grădinițele de copii și în stabilirea formelor de activitate prin care trebuie să se realizeze acesta. Totodată, s-au făcut importante propuneri în scopul îmbunătățirii anteproiectului de programă, mai ales în ce privește concretizarea conținutului cunoștințelor și al deprinderilor, respectarea succesiunii și gradării în programarea acestora în cadrul aceleiași grupe și de la o grupă la alta, îmbinarea mai judicioasă a diferitelor tipuri de activitate obligatorie și respectarea echilibrului între programa grădinițelor de copii și programa clasei întîi a școlii elementare. Atît cadrele de îndrumare și control cît și educatoarele au arătat că, fiind judicios întocmită, programa va contribui la înlăturarea greutăților întîmpinate în desfășurarea activităților obligatorii. În prezent, cînd aceste activități se desfășoară fără o îndrumare unitară, ele nu se realizează întotdeauna în condițiile cele mai bune. Noua programă va da tuturor cadrelor didactice din învățămîntul preșcolar posibilitatea să-și concentreze întreaga inițiativă creatoare, întreaga măiestrie pedagogică asupra organizării și conducerii activităților obligatorii să studieze și să-și însușească cele mai bune metode de activitate, care să asigure desfășurarea procesului instructiv-educativ la un nivel înalt și cu bune rezultate.

După o dezbatere deosebit de rodnică, anteproiectul de programă, planul de învățămînt și orarul grădinițelor de copii au fost aprobate în unanimitate. S-a hotărît ca ele să fie experimentate pînă la sfîrșitul anului școlar într-un număr de grădinițe de copii, în vederea definitivării lor.

Florica Andrei
inspector în M.I.C.

BIBLIOGRAFIE

Revista de pedagogie nr. 6-1960

În acest număr, revista publică, la rubrica STUDII ȘI CERCETĂRI articolele „Sistemul educației comuniste și programa muncii educative în școala sovietică" de **N. I. Boldirev**, „Fr. Engels despre rolul muncii în formarea personalității" de **Teodor Gal**, „Despre formarea concepției materialist-dialectice a elevilor prin lecțiile de botanică și zoologie" de **Rodica Condreanu** și **H. Cherciu**, „Folosirea mijloacelor audio-vizuale în procesul de învățămînt" de **Ion Berca**, „Autodeservirea — important factor educativ" de **Any Coman** și **Anton Vasilescu**, „Îndrumarea studiului individual în învățămîntul mediu fără frecvență" de **Olga Oprea**, „Lew Nikolaevici Tolstoi ca pedagog și ecoul activității sale în țara noastră" de **Emil Domocoș**.

La rubrica ȘCOALA ȘI PRODUCȚIA, este publicat articolul „Rezultatele unui an de experimentare cu instruire în producție la Școala medie din Predeal" de **Isidor Buțiu**.

În cadrul rubricii CONSULTAȚII-DISCUȚII sînt publicate articolele „Unele aspecte ale instruirii practice în producție a elevilor din școala de cultură generală într-o întreprindere textilă" de **Margareta Boatăș** și „Rolul tehnicii înaintate în pregătirea cadrelor de tehnicieni", de **Alexandru Chirica**.

În cadrul rubricii DE PESTE HOTARE revista prezintă articolul „Seminarii internaționale pentru învățămîntul profesional din țările socialiste" de **Emil Rizescu** și **Paul Precupețu**.

La rubrica CRITICĂ ȘI BIBLIOGRAFIE sînt publicate recenziile „Despre problemele lecției" de **Ioana Ionescu** și „Un valoros îndreptar pentru profesori și părinți" de **Marin Nicolae**.

Tot în acest număr se publică cuprinsul Revistei de pedagogie pe anul 1960 și lucrările pedagogice apărute în anii 1959—1960.

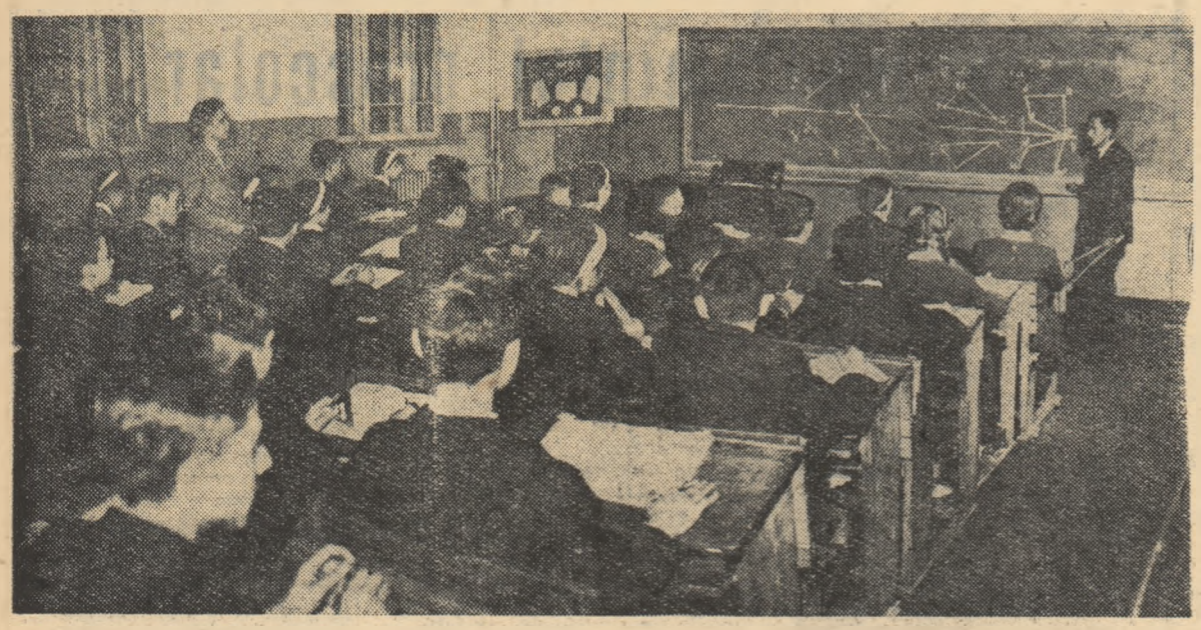

Cu ajutorul desenului pe tablă elevii înţeleg mai bine legile simetriei.

Predarea lecţiilor de mecanică la clasa a VI-a

Înţelegerea de către elevi a mişcării ca formă de existenţă a materiei are un rol deosebit de important în formarea concepţiei lor materialist-dialectice despre lume. Ei încep să capete cunoştinţe mai aprofundate în această privinţă din clasa VI-a, cînd studiază pentru prima dată în cadrul lecţiilor de fizică, o serie de cunoştinţe de mecanică. Profesorii de fizică care predau la clasa a VI-a au datoria să acorde cea mai mare atenţie însuşirii conştiente de către elevi a legilor de bază ale mecanicii.

Practica proprie la catedră, ca şi asistenţele la lecţiile altor profesori şi la examene mi-au dovedit că, pentru elevi partea cea mai dificilă o constituie dinamica. Dificultăţile studierii dinamicii au mai multe cauze. În primul rînd elevilor li se cere multă rigurozitate în raţionamente care pleacă nu de la o ipoteză formulată cantitativ, ca la matematică, ci de la ipoteze formulate calitativ, în fenomene fizice. Pe de altă parte, şi în manual se trece prea uşor peste problemele mai complexe, lăsîndu-se prea multe lucruri pe seama intuiţiei, iar în unele locuri există formulări greşite.

De aceea este foarte important să asigurăm înţelegerea în mod just de către elevi a legilor dinamicii.

In primul rînd mă opresc în predare asupra principiului inerţiei, insistînd asupra faptului că în natură toate corpurile se află în interacţiune cu mediul înconjurător. Se ştie că acest principiu contrazice ideile obişnuite ale omului care nu a studiat fizica. Contrazicerea se referă la părerea greşită, dar destul de răspîndită, că dacă un corp se mişcă el se menţine în această stare printr-o forţă, iar dacă această forţă încetează trebuie să înceteze şi mişcarea. Pentru aceasta caut să-i fac pe elevi să înţeleagă că un corp care se mişcă rectiliniu şi uniform nu se găseşte de loc sub acţiunea unor forţe sau că toate forţele care acţionează asupra lui se echilibrează, oricît de intensă ar fi mişcarea lui. In acest fel elevii pot înţelege teza materialist-dialectică potrivit căreia mişcarea — fără nici o cauză exterioară — este o proprietate a materiei.

In predarea acestei probleme întîmpin însă o serie de greutăţi din cauza manualului de fizică pentru clasa a VI-a, unde se găsesc formulări care lasă loc unor interpretări greşite. De pildă, în ediţia 1959, care este încă utilizată în şcoli, se întîlneşte la pagina 101 următoarea formulare: „Un penar, o călimară etc. îşi păstrează starea de repaus... ele nu se mişcă decît atunci cînd intervine o forţă...". Deşi în ediţia din 1960 această formulare a fost modificată, precizîndu-se că este vorba de un repaus relativ, din care corpul este scos printr-o acţiune exterioară lui, în fraza următoare se spune: „Ele nu se mişcă decît atunci cînd intervine acţiunea altui corp care să le schimbe starea de repaus în stare de mişcare, adică atunci cînd intervine o forţă". Această frază îi lasă pe elevi să creadă că este necesară o acţiune exterioară corpului pentru ca acesta să se afle în stare de mişcare. Dacă se admite necesitatea unei cauze exterioare pentru a produce sau menţine mişcarea, aceasta duce în mod inevitabil la concepţii mistice şi la idealism. De aceea atrag în mod deosebit atenţia elevilor asupra caracterului permanent al mişcării în timp şi spaţiu, fără intervenţia unui factor extern.

Greşite sînt şi formulările de la paginile 102 şi 104 din ediţia 1959, unde este prezentată inerţia ca o „tendinţă" generală a corpurilor de a-şi păstra starea de mişcare rectilinie şi uniformă sau de repaus relativ. Corpurile însă „nu tind" să rămînă în repaus relativ, ci pur şi simplu rămîn în repaus relativ. Prin natura lor, corpurile fizice nu au deloc o „tendinţă" spre repaus, ci, dimpotrivă, sînt în cel mai înalt grad mobile. Expresia „corpul tinde să-şi păstreze starea de repaus" nu este corectă şi pentru faptul că un corp scos din starea de repaus relativ nu revine de la sine în această stare, ci îşi păstrează pentru totdeauna starea de mişcare ce i s-a transmis. In ediţia din 1960 s-a făcut încercarea de a se remedia această greşeală, folosindu-se formularea „corpul caută să-şi păstreze starea de repaus". Utilizarea acestei expresii nu ni se pare mai fericită, deoarece ea nu mai lasă nici un echivoc asupra ideii că în mod natural corpurile „ar căuta" să se menţină în nemişcare.

Predînd lecţiile privitoare la dinamică mă străduiesc în acelaşi timp să-i fac pe elevi să înţeleagă că mişcarea materiei, ca formă a ei de existenţă, nu poate avea loc în afara timpului şi spaţiului. Adesea elevii sînt înclinaţi să creadă că, pentru ca un corp să se pună în mişcare este necesar să i se învingă inerţia. Ei fac această greşeală cu atît mai mult cu cît această idee — care se află în contradicţie atît cu practica, cît şi cu gîndirea materialist-dialectică — este larg folosită şi în vorbirea curentă. In realitate, pentru a pune un corp în mişcare cu o viteză anumită este nevoie de un interval determinat de timp. Nici o forţă, oricît ar fi de mare, nu poate transmite instantaneu unui corp o anumită viteză, oricît de mică ar fi inerţia acestuia, dacă nu i se dă suficient timp de acţiune. Dar aceasta nu înseamnă că ar exista o necesitate de a „învinge" inerţia, căci spre a modifica caracterul mişcării unui corp este suficientă o cît de mică acţiune exterioară, cu condiţia că această acţiune să aibă suficient timp de desfăşurare. Dacă forţei nu i se dă timp de desfăşurare ea nu va transmite corpului nici o viteză.

Incheind predarea temelor legate de legile dinamicii insist asupra definiţiei generale a noţiunii de forţă, ca fiind denumirea dată oricărei interacţiuni între corpuri ce poate face ca un corp să-şi schimbe caracterul mişcării sau forma. Aceasta explică, printre altele, de ce frecarea exercitată pe un corp nemişcat este considerată în mecanică drept forţă, deşi s-ar părea că ea nu poate transmite nici un fel de viteză. Frecarea este o forţă pentru că ea micşorează viteza şi este una din acţiunile exterioare ce pot obliga un corp să nu mai respecte principiul inerţiei.

Pe de altă parte, manifest aceeaşi grijă şi atunci cînd le explic elevilor conţinutul unor definiţii utilizate în manual, în special cînd este vorba de definiţia forţei. In această privinţă, pe lîngă definiţii insuficient de cuprinzătoare, se întîlnesc şi definiţii care păcătuiesc pentru că sînt prea cuprinzătoare, cum este, de exemplu, aceea care explică forţa ca fiind „acţiunea unui corp asupra altui corp". Această definiţie este inexactă. Forţa este o noţiune pur mecanică, un caz particular de interacţiune între corpuri, care are ca efect numai schimbarea stării de mişcare sau a formei corpului. Există însă între corpuri şi interacţiuni în care nu intervin neapărat forţe, în sensul pe care-l dă mecanica acestei noţiuni. Acesta este cazul, de exemplu, în schimburile de căldură dintre corpuri, fenomen pe care elevii îl studiază tot în clasa a VI-a.

Inarmarea elevilor cu concepţia materialist-dialectică despre lume în cadrul studierii fizicii implică o tratare atentă, ştiinţifică a tuturor noţiunilor predate.

Prof. V. Manolache
directorul Şcolii de 7 ani nr. 11, Bucureşti

Aşa se constată şi se dovedeşte presiunea atmosferică. Lecţie de fizică la Şcoala elementară nr. 6 din Tg. Mureş

DISCUŢII

Continuitatea în munca instructiv - educativă

Problema asigurării continuităţii în munca instructiv-educativă preocupă îndeaproape şi cadrele didactice de la Şcoala medie din Sinaia, aşa cum preocupă numeroase colective pedagogice.

Am observat adesea, cu toate măsurile luate, că în activitatea elevilor care trec din clasa a IV-a în clasa a V-a se manifestă fenomene de discontinuitate, fapt ce se reflectă în rezultatele mai slabe la învăţătură pe care le obţin elevii din clasa a V-a faţă de cei din alte clase. Aşa, de exemplu, timp de mai mulţi ani, la Şcoala medie din Sinaia procentul mediu al elevilor din clasa a V-a cu situaţie de repetenţi la sfîrşitul anului şcolar a fost de aproape 20 la sută.

Discutînd această problemă în şedinţele consiliului pedagogic, la cercurile pedagogice şi în alte împrejurări am găsit multe explicaţii. Există la unii profesori tendinţa de a pune în seama învăţătorilor de la clasele I-IV vina că elevii din clasa a V-a obţin rezultate mai slabe la învăţătură. Aceşti profesori afirmă că mulţi elevi vin în clasa a V-a cu un nivel scăzut de cunoştinţe, că învăţătorii nu sînt destul de exigenţi în aprecierea cunoştinţelor elevilor, din care cauză apar deosebiri mari în privinţa notelor acestora cînd trec în clasa a V-a etc. Pe de altă parte, unii învăţători consideră că greutăţile ce apar în munca instuctiv-educativă se datoresc în bună măsură profesorilor care predau la clasa a V-a. Ei afirmă că aceştia nu caută să se apropie în măsură suficientă de copii, că predau adeseori lecţiile la un nivel prea ridicat faţă de posibilităţile de înţelegere ale elevilor şi nu ţin întotdeauna sema de particularităţile lor de vîrstă, că dau dovadă de o exigenţă exagerată în notarea elevilor chiar din primele zile ale anului şcolar, fără să ţină seama că elevii au nevoie de o perioadă de acomodare cu noul sistem de muncă, că nu există o unitate de cerinţe din partea tuturor profesorilor şi aşa mai departe. Alte cadre didactice socotesc că greutăţile ivite în munca la clasa a V-a se datoresc programei de învăţămînt.

Aceste afirmaţii juste într-o oarecare măsură sînt totuşi insuficiente pentru a explica toate aspectele acestei probleme complexe.

Cauza principală a greutăţilor existente în procesul instructiv-educativ la clasa a V-a se datoreşte, după părerea noastră, schimbării petrecute în sistemul de învăţătură prin trecerea elevilor de la activitatea cu un învăţător la cea cu mai mulţi profesori. Această schimbare necesită o perioadă de acomodare cu noile condiţii de muncă. Durata perioadei de acomodare, ca şi greutăţile ce le întîmpină elevii în cursul ei depind în mare măsură de învăţători şi profesori, de felul în care ei ştiu să asigure o trecere gradată în mod raţional de la sistemul de muncă din primele patru clase la cel din clasa a V-a. Este nevoie în acest scop de o cunoaştere mai în amănunt a particularităţilor de vîrstă ale elevilor, de o grijă atentă faţă de respectarea cerinţelor metodice ale fiecărei lecţii. Sînt însă profesori care nu fac nici o deosebire între felul de a preda la clasa a V-a şi felul de a preda la clasele următoare. Adesea pentru aceşti profesori este caracteristic faptul că prelungesc prea mult etapa verificării cunoştinţelor predate în lecţia anterioară în detrimentul comunicării şi fixării cunoştinţelor noi, ceea ce îi împiedică pe elevi să înţeleagă şi să reţină din clasă cele predate şi le cere mari eforturi individuale acasă, fără ca ei să fie în stare, din cauza particularităţilor de vîrstă, să îndeplinească aceste eforturi. Desigur, nu se poate renunţa la verificarea cunoştinţelor, mai ales la clasa a V-a, dar verificarea trebuie just proporţionată în raport cu celelalte verigi ale lecţiei, în aşa fel ca profesorului să-i rămînă suficient timp pentru predarea şi fixarea cunoştinţelor noi. De asemenea, este de dorit ca profesorul să renunţe pe cît posibil la prelegere, să lucreze în mai mare măsură cu elevii, realizînd în acest fel şi o legătură mai strînsă cu clasa, să pornească de la noţiunile cunoscute de elevi şi să-şi însoţească expunerile cu scurte rezumate, cu schiţe la tablă etc.

In ceea ce priveşte momentul fixării cunoştinţelor, acesta nu poate fi în nici un caz omis la clasa a V-a şi nici nu trebuie să se treacă superficial peste el, întrucît ajută foarte mult elevilor să-şi precizeze şi să-şi sistematizeze cunoştinţele transmise. Greşesc profund acei profesori care, întîrziind în desfăşurarea lecţiei din diferite motive, renunţă la fixare sau o fac în grabă, după ce s-a sunat de recreaţie, cînd elevii nu-şi mai pot concentra atenţia asupra lecţiei.

După cîte am observat, o serie de greutăţi pe care le întîmpină elevii în primele luni ale clasei a V-a se datoresc şi faptului că mulţi dintre ei nu ştiu încă să ia notiţe, să muncească independent cu manualul. De aceea, considerăm că este necesar ca profesorii să acorde atenţie şi acestor probleme.

Credem că, pentru a fi în măsură să realizeze o legătură organică între cunoştinţele dobîndite de elevi în primele patru clase şi cele ce se predau în clasa a V-a, profesorii care predau la această clasă trebuie să cunoască cerinţele programelor de la clasele I-IV şi sistemul de muncă al învăţătorului. Ni se pare, de aceea, foarte necesară o legătură mai strînsă între viitorii profesori ai elevilor din clasa a V-a şi învăţătorii clasei a IV-a. O asemenea legătură se poate realiza prin asistenţe reciproce la lecţii, prin desemnarea din vreme a dirigintelui clasei a V-a, pentru ca acesta să-i poată cunoaşte pe viitorii săi elevi printr-o conlucrare mai strînsă cu învăţătorul lor etc. De altfel, dirigintelui îi revine în general un rol important în asigurarea continuităţii în munca instructiv-educativă şi în iniţierea unor acţiuni care să uşureze adaptarea elevilor la condiţiile acestei clase, precum şi în întărirea legăturii cu părinţii elevilor şi în îndrumarea lor pentru întocmirea unui program de muncă bine organizat, corespunzător vîrstei.

Trecerea de la şcoala de 4 ani la şcoala de 7 ani ca unitate pedagogică de bază în sistemul învăţămîntului asigură condiţii ca toate aceste probleme să poată fi rezolvate mult mai uşor

Prof. Traian Popescu şi prof. P. Manolache

Părerile unor muncitori - instructori

„Profesorii noştri de la practică" — astfel îi numesc, cu dragoste şi respect, elevii Şcolii medii „Dimitrie Cantemir" pe muncitorii Atelierelor centrale I.T.B. şi ai Intreprinderii de reparaţii auto nr. 1 din Bucureşti, care-i îndrumă în munca de producţie şi le dezvăluie tainele diferitelor meserii.

Părerile exprimate de cîţiva dintre muncitorii frunaşi de la întreprinderile în care îşi fac practica elevii Şcolii medii „Dimitrie Cantemir" şi sugestiile lor pentru îmbunătăţirea pe viitor a formelor de practică sînt deosebit de grăitoare asupra interesului cu care aceşti „profesori de practică" privesc importanta sarcină ce le revine în instruirea elevilor.

O alcătuire mai judicioasă a caietelor de practică

Toate cunoştinţele mai importante însuşite în practica în producţie, precum şi observaţiile făcute la lucru în atelier, elevii obişnuiesc să le treacă în caietele de practică. În felul acesta şi le vor reaminti mai bine, putindu-le folosi nu numai acum, ci şi peste cîţiva ani.

Am cercetat cîteva din caietele de practică ale elevilor care lucrează în atelierele noastre. Sînt alcătuite fiecare după cum s-a priceput elevul în cauză, conţinînd însemnări şi desene folositoare, dar fără să scoată suficient în evidenţă cele mai însemnate probleme.

Socotesc că s-ar putea face mai mult pe această linie, munca elevilor ar putea fi îndrumată mai temeinic şi mai unitar dacă s-ar alcătui un caiet model cuprinzînd, în casete speciale, problemele principale pe care să le noteze elevii în timpul practicii. Asemenea caiete foarte interesant şi folositor alcătuite, care scutesc pe tineri de muncă inutilă şi îi orientează în observaţiile pe care trebuie să le facă la practică am văzut la ucenicii unor şcoli profesionale. Poate că ar putea fi adaptate şi folosite şi în practica elevilor din şcolile medii.

Cea mai mare parte din timpul folosit de elevi pentru alcătuirea caietelor de practică este luat de executarea schiţelor reprezentînd utilajele cu care lucrează sau piesele pe care le execută. Desigur, cînd este vorba de studiul unei maşini, unde fiecare piesă reprezintă un organ al acesteia, aşa cum este cazul la motorul de automobil pe care-l studiază elevii claselor a X-a, aceste schiţe sînt necesare şi foarte folositoare. Am observat însă că unii elevi din clasele a IX-a obişnuiesc să schiţeze cu foarte multă migală, în caietele de practică, piesele care se execută pe maşinile-unelte la care sînt repartizaţi. Lucrul acesta, pe lîngă faptul că le răpeşte mult timp, nici nu este prea util. La strunguri, la freze, la raboteze sau la celelalte maşini-unelte se execută un număr foarte mare de operaţii şi lucrări pe care elevii trebuie să le observe în principiu, căci desenul lor de execuţie îl au oricînd la dispoziţie în atelier. De aceea cred că e mai bine ca elevii care fac practică la maşinile-unelte să schiţeze numai forma pieselor la care lucrează (şi, în raport cu aceasta, sistemul de prindere în maşină — între bacurile universalului, între vîrfuri etc.), materialul din care sînt executate şi regimul de aşchiere folosit pentru fiecare dintre principalele operaţii. Cît priveşte schiţele de atelier ale pieselor pe care le execută ar fi mult mai bine ca profesorul-maistru să-i înveţe în mai mare măsură pe elevi citirea corectă a acestor desene şi a diferitelor semne de prelucrare pe care ele le cuprind, în aşa fel încît ei să nu mai întîmpine în atelier greutăţi atunci cînd văd prinsă în strung piesa brută şi trebuie să determine operaţiile care urmează să fie executate asupra ei.

Ion Cimpoieşu
strungar la Atelierele centrale I.T.B.

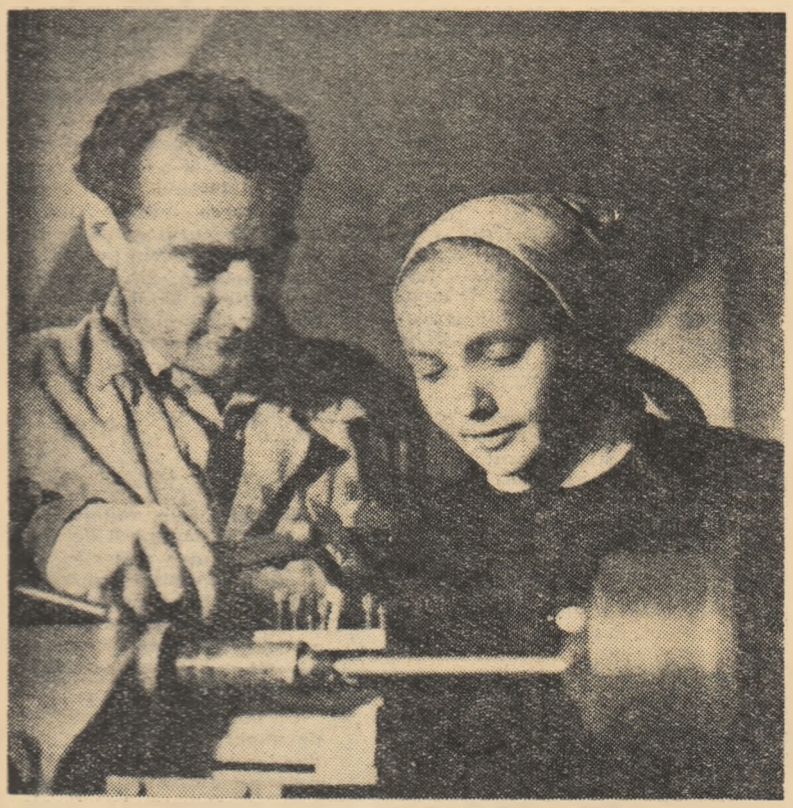

Îndrumările date de maistru la locul de practică sînt deosebit de utile.

Colaborarea strînsă este garanţia succesului în muncă

De cîte ori veţi vedea în echipele noastre care execută reparaţii la automobile cîte un muncitor foarte tînăr să ştiţi că, mai mult ca sigur, e unul dintre elevii claselor a X-a de la Şcoala medie „Dimitrie Cantemir" care fac practică în întreprinderea noastră. Altfel e greu să-i deosebeşti pe elevi de muncitorii adevăraţi, căci cei mai mulţi dintre ei lucrează cu atîta pasiune şi chiar pricepere, încît nu-ţi vine să crezi că-s de abia elevi.

Ceea ce înainte vreme părea de neînchipuit astăzi a devenit posibil şi firesc : elevii şcolilor medii se pregătesc pentru viaţă nu numai învăţînd la şcoală, ci şi lucrînd în uzină, în fabrică, pe ogor. Dragostea pentru meserie a tinerilor care-şi fac practica în uzina noastră e dovedită de interesul pe care-l arată unor lucrări complicate cum sînt asamblarea pieselor de agregate sau grupe de agregate, rectificarea pieselor, încercările la bancul de probă etc. dar în acelaşi timp şi de felul conştiincios, plin de tragere de inimă în care participă la unele operaţii mai puţin plăcute, cum sînt spălatul pieselor sau confecţionarea garniturilor pentru maşină.

În munca lor practică din întreprindere elevii nu folosesc numai priceperea şi îndemînarea la lucru, ci şi numeroase cunoştinţe teoretice. Ei participă alături de noi la rezolvarea unor probleme de mecanică şi de electricitate cerute continuu de producţie, execută desene tehnice şi schiţează procesele tehnologice de lucru.

Disciplina şi seriozitatea de care dau dovadă elevii Şcolii medii „Dimitrie Cantemir" în timpul practicii dovedesc educaţia temeinică pe care o primesc în şcoală. Acesta este un merit al profesorilor care se ocupă de formarea lor, un rod al grijii pe care o acordă şcoala practicii în producţie şi al colaborării între şcoală şi întreprindere. Ca rezultat al acestei colaborări, elevii îşi dezvoltă sistematic cunoştinţele cu privire la producţie, fiecare dintre profesorii care răspund de pregătirea elevilor pe această linie cunoscînd destul de bine specificul întreprinderii noastre şi putînd folosi la lecţii, datorită ajutorului pe care-l primesc de la muncitori, tehnicieni, şi ingineri, piesele auto necesare adîncirii teoretice a cunoştinţelor despre maşini.

Organizaţia de partid din întreprinderea noastră a pus în faţa comuniştilor, ca o sarcină de frunte, să participe nu numai la pregătirea practică a elevilor, ci şi la educarea lor. Pentru aceasta căutăm să ne informăm prin intermediul profesorului-maistru şi al diriginţilor care este situaţia la învăţătură şi comportarea elevilor pe care-i instruim. Apoi, în timpul practicii, acolo unde este cazul, arătăm elevilor prin exemple concrete importanţa disciplinei, a muncii ordonate şi organizate, a simţului de răspundere faţă de sarcini.

Eu cred că aceasta este o treabă bună, care ar trebui organizată cum se cuvine de către fiecare şcoală ai cărei elevi fac practică în producţie : cunoscînd realizările muncitorilor alături de care lucrează şi ştiind că, la rîndul lor, aceştia se interesează de situaţia lor la învăţătură, elevii se vor strădui să înveţe cît mai bine, să obţină note mari. Iar mulţumirea noastră a tuturor — profesori şi oameni din producţie — va fi dublă. Pe de o parte vom pregăti tineretul ţării noastre pentru activitatea lui de mîine în producţie, dîndu-i deprinderi de muncă, pe de altă parte vom contribui ca el să-şi însuşească cît mai multe cunoştinţe de cultură generală.

Ion Diaconu
galvanizator la Intreprinderea de reparaţii-auto nr. 1 din Bucureşti

Pentru schimbul nostru de mîine

Cînd i-am văzut prima oară în secţia noastră pe elevii Şcolii medii nr. 11 veniţi la practică mi-am închipuit, drept să spun, că vor atinge maşinile cu neîndemînare, cu oarecare teamă. Mi-am dat însă seama curînd că ei aveau o „experienţă", căpătată în timpul practicii făcute în atelierele şcolii, la lăcătuşărie. Felul acesta de organizare a practicii elevilor din şcolile medii este cît se poate de potrivit. Ei încep prin a-şi însuşi noţiuni privind operaţiile de ajustaj, trec apoi la cunoştinţele despre maşinile-unelte, cunosc motorul-auto în clasa a X-a şi studiază în clasa a XI-a electrotehnica. La terminarea şcolii elevii capătă astfel o orientare largă, generală, în problemele de bază ale producţiei industriale.

Intreprinderea noastră dispune de toate cele necesare pentru a asigura elevilor condiţii bune de practică la studiul maşinilor-unelte, studiu esenţial pentru orientarea lor profesională, dacă ţinem seama că nu există sector de producţie în care maşinile-unelte să nu joace un rol important. Înţelegînd aceasta, muncitorii şi maiştrii Atelierelor centrale I.T.B., ca strungarul Gheorghe Tudor, matriţerul Ilie Constantin, maistrul Năstase Negoiţă şi alţii arată tot interesul pentru ca, în timpul pe care elevii îl petrec în diferite secţii, ei să cunoască bine specificul şi regimul de lucru al celor mai importante tipuri de maşini-unelte.

După părerea mea, însă, 2—3 ore săptămînal pentru practica în producţie — care nici ele nu pot fi folosite integral — sînt insuficiente pentru a da elevilor cunoştinţe şi deprinderi la nivelul cerinţelor producţiei industriale moderne. Se poate întîmpla uneori, de pildă, ca în răstimpul cît un elev face practica la un strung să se execute în serie o anumită piesă, maşina fiind reglată dinainte. Într-un asemenea caz elevul nu poate observa şi nu poate participa decît la operaţiile propriu-zise de strunjire, executate repetat. El nu poate cunoaşte astfel operaţii importante cum sînt prinderea şi centrarea piesei în strung, alegerea regimului de lucru etc. Ştiu că în unele şcoli practica în producţie se desfăşoară 4 ore pe săptămînă, elevii primind chiar în întreprindere noţiunile de tehnologie necesare. Socotesc acest lucru mult mai potrivit. Legăturile stabilite în momentul de faţă între majoritatea şcolilor medii şi întreprinderile noastre ar permite foarte curînd generalizarea acestei forme de practică.

Sînt convins că atunci cînd ne vom întîlni din nou, peste un timp, cu elevii care au făcut practică în întreprinderea noastră, fie că ei vor deveni muncitori, fie că vor fi tehnicieni sau ingineri, vom avea alături, la lucru, tovarăşi de nădejde.

Marian Dragomirescu
strungar la Atelierele centrale I.T.B.

În uzină elevii sînt ajutaţi să pătrundă tainele meseriei.

Folosim condiţiile locale

Ţinînd seama că mulţi dintre elevii noştri vor rămîne după terminarea şcolii în regiunea natală şi vor lucra în ramurile economice de bază ale raionului nostru, am orientat astfel predarea cunoştinţelor agricole şi a ştiinţelor naturale, ca şi aplicaţiile practice efectuate de elevi, încît să scoatem în evidenţă culturile cele mai favorizate de condiţiile pedo-climatice locale şi problemele industriei agro-alimentare specifice raionului.

Bunăoară, cînd s-a predat lecţia „Căpşunul", s-a pregătit numărul de arbuşti necesar pentru ca toţi elevii să facă plantări. În clasă, o dată cu predarea cunoştinţelor teoretice, s-a subliniat faptul că raionul Vidra, din care face parte comuna noastră, este printre primele raioane din ţară în ce priveşte producţia de căpşuni. Li s-a explicat elevilor, în acelaşi timp, care sînt metodele cele mai potrivite folosite în cultura căpşunilor. După aceea fiecare din ei a plantat arbuşti de căpşuni pe tarlaua gospodăriei agricole colective.

Nu ne-am mulţumit însă cu atît. În timpul practicii social-productive o parte din elevi au fost repartizaţi la combinatul agro-alimentar „30 Decembrie". Aici, sub conducerea celor mai buni ingineri şi tehnicieni, elevii au participat la recoltarea unor însemnate cantităţi de căpşuni şi au văzut cum sînt preparate şi tratate acestea pentru conservare.

Pentru a adînci cunoştinţele elevilor cu privire la creşterea animalelor în strînsă legătură cu specificul local, lecţiile de ştiinţele naturale şi cunoştinţe agricole se referă în special la metodele folosite de către combinatul agro-alimentar „30 Decembrie" pentru îngrăşarea animalelor în vederea valorificării cărnii. Pentru efectuarea aplicaţiilor practice în legătură cu aceste cunoştinţe combinatul a dăruit şcolii un număr de 13 păsări şi 10 perechi de iepuri de casă pentru ferma pionierilor şi şcolarilor.

O altă ramură importantă a economiei locale este creşterea viermilor de mătase. Această cultură a luat în ultimul timp un deosebit avînt în şcoala noastră. În fiecare an grupelor de elevi le sînt repartizate cîte 60 grame de sămînţă, de care se ocupă pînă la maturitatea gogoşilor. În anul acesta elevii au predat centrului de recepţie numai gogoşi de calitatea I.

Colectivizarea totală a comunei noastre şi dezvoltarea neîncetată a ramurilor gospodăriei agricole colective „30 Decembrie" au creat şcolii condiţii materiale tot mai bune pentru legarea teoriei de practică. Elevii au fost antrenaţi, paralel cu parcurgerea programei de cunoştinţe agricole, la îngrijirea zarzavaturilor pe tarlaua gospodăriei colective, la munca în sectorul apicol, zootehnic, la sere etc.

Această organizare a predării cunoştinţelor agricole şi a aplicaţiilor practice a permis o bună înarmare a elevilor cu cunoştinţe şi deprinderi legate de specificul economiei locale.

Prof. Constanţa Chiş
directoarea Şcolii din comuna „30 Decembrie" raionul Vidra

Metodica instruirii în producţie

Elaborarea metodicii pentru cele trei forme de bază ale desfăşurării instruirii practice în întreprinderi — repartizarea ucenicilor pe lîngă muncitori-instructori, includerea lor în echipe de muncitori şi instruirea în cadrul brigăzilor de producţie — constituie, fără îndoială, una din preocupările de cea mai mare actualitate pe linia pregătirii profesionale a viitorilor muncitori, a înarmării lor cu priceperi şi deprinderi înaintate de muncă.

În cadrul studiului pe care-l întreprinde în cîteva din marile fabrici şi uzine din ţară, Cabinetul metodic din Cluj a căutat să selecţioneze exemplele cele mai valoroase pe care se poate baza alcătuirea unui sistem unitar de elemente metodice, valabil pentru toate formele de instruire în producţie şi care evidenţiază în acelaşi timp trăsăturile specifice fiecărei forme de instruire în parte. Cercetînd cum se desfăşoară instructajele la o serie de şcoli şi întreprinderi, lucrătorii cabinetului s-au oprit îndeosebi la experienţa dobîndită de şcolile profesionale de pe lîngă întreprinderile „Unio" din Satu Mare, „Industria Sîrmei" din Cîmpia Turzii şi Combinatul metalurgic din Reşiţa, socotind că ea răspunde în mare măsură cerinţelor bunei pregătiri a viitorilor muncitori.

Grupul şcolar minier Petroşani. Maistrul-instructor Iancu Ioan explică elevilor din anul I C cum se execută practic echerul pentru aflarea centrului unui corp rotund.

Iată, de pildă, cum este instruit un ucenic strungar din anul II de la Şcoala profesională de pe lîngă uzinele „Unio" din Satu-Mare de către un muncitor-instructor fruntaş în producţie.

Începutul zilei de lucru coincide cu primirea unui nou reper în fabricaţie. Studiind desenul piesei în lucru, muncitorul-instructor îl arată în acelaşi timp ucenicului şi verifică dacă acesta îl citeşte corect. Trecînd la pregătirea tehnico-materială a lucrării, instructorul îi arată ucenicului cum trebuie ascuţit cuţitul pentru fiecare operaţie şi cum trebuie fixat acesta în port-cuţit. Apoi îi încredinţează unul sau două cuţite similare pentru ascuţire şi verifică modul cum ucenicul le fixează în port-cuţit. Începînd efectuarea propriu-zisă a lucrării muncitorul arată regimul de lucru ales, avansul, adîncirea de aşchiere şi turaţia strungului şi explică elementele care l-au determinat în alegerea lor. Executarea primei piese este o adevărată demonstraţie practică de lucru, urmărită cu atenţie de către ucenic. Muncitorul-instructor măsoară apoi această piesă şi i-o încredinţează în acelaşi scop ucenicului, pentru a se convinge dacă acesta ştie să măsoare corect cu şublerul şi cu micrometrul. După executarea a 2—3 piese de către muncitor, ucenicul este pus să execute lucrarea sub supravegherea instructorului, care corectează de îndată minuirile greşite (în eventualitatea că ucenicul face asemenea greşeli). La fiecare nouă operaţie sau lucrare muncitorul foloseşte aceeaşi metodă de instruire, fără a uita să explice scopul lucrării şi cauzele pentru care o operaţie trebuie executată într-un anumit mod şi nu în altul. Acest fel de instructaj duce la formarea deprinderilor în mod conştient, ucenicul participînd activ la întreaga muncă din producţie.

După aceleaşi principii, dar cu unele deosebiri impuse de natura diferită a locului de muncă s-a desfăşurat instructajul unui ucenic-lăcătuş din anul II, tot pe lîngă un muncitor fruntaş al uzinelor „Unio" din Satu Mare.

La începutul zilei de lucru maistrul a făcut pontajul iar apoi muncitorul-instructor a desfăşurat desenul de ansamblu pe masa din atelier, pentru ca ucenicul să înveţe citirea acestuia. La fiecare desen sînt anexate numărul comenzii şi schiţele reperelor respective. Muncitorul-instructor a explicat mai întîi ce reprezintă fiecare reper şi a cerut ucenicului să caute desenul reperului în cadrul desenului de ansamblu. Muncitorul-instructor a trecut apoi la alegerea sculelor şi la efectuarea propriu-zisă a lucrării. Bunăoară, la lucrarea „Operaţii de pilire pe corpul penei", după explicarea desenului muncitorul-instructor a ales materialul, l-a fixat în menghină, a demonstrat poziţiile de pilire, a executat degroşarea şi a arătat ce formă trebuie să aibă capătul penei. Apoi a prezentat practic cum trebuie finisată pana şi cum trebuie controlată piesa finită. După ce s-a convins că ucenicul a înţeles mersul operaţiei respective, muncitorul-instructor l-a pus să execute singur lucrarea, iar după ce a terminat-o l-a îndrumat să o prezinte personal controlorului tehnic. Montarea penei în locaşul de pană a fost executată de asemenea de către ucenic sub îndrumarea muncitorului-instructor. În felul acesta ucenicii anului II lăcătuşi de la uzinele „Unio" din Satu Mare au executat un număr important de suporturi pentru motoare, siguranţe, tăieri de filete etc., adică lucrări de lăcătuşărie curentă. Aceeaşi formă de instructaj se poate aplica cu succes şi în cazul întreprinderilor unde se execută lucrări de lăcătuşărie fină, punîndu-se însă un accent deosebit pe controlarea exigentă între faze şi operaţii a pieselor executate de ucenici sub îndrumarea muncitorilor-instructori.

La ucenicii din anul III, care lucrează independent, la un loc de muncă individual, în special în meseriile de strungari, frezori, rabotori, rectificatori etc., instructajul este mai operativ, în funcţie de stadiul mai avansat de pregătire al tinerilor. Chiar de la începutul instructajului muncitorul sau maistrul însărcinat cu îndrumarea ucenicului îi dă acestuia desenul şi fişa de însoţire a lucrării ce urmează s-o execute. Apoi îi cere să descrie pe scurt procesul tehnologic al piesei şi în cazul cînd ucenicul cunoaşte lucrarea este pus îndată să o execute independent. În cazul cînd nu stăpîneşte pe deplin procesul tehnologic respectiv i se dau toate indicaţiile necesare şi apoi este pus să execute singur lucrarea.

În ceea ce priveşte forma de instruire a ucenicilor în echipe de muncitori, aplicată în pregătirea oţelarilor, laminatorilor, turnătorilor, furnaliştilor etc. se urmăreşte în primul rînd încadrarea viitorilor muncitori în cele mai bune echipe de producţie, în care să aibă posibilitatea de a executa lucrări specifice meseriei, sub îndrumarea şi supravegherea directă a şefului de echipă.

Exemplul ales privind metodica acestui instructaj relatează experienţa pregătirii ucenicilor turnători în secţia de specialitate a uzinelor „Industria Sîrmei" din Cîmpia Turzii. În cazul respectiv echipa de lucru era formată din cinci muncitori şi trei ucenici. Înainte de începerea executării lucrării, o carcasă la maşina de rabotat, şeful de echipă a explicat procesul tehnologic şi fazele de lucru necesare realizării formei de turnare a carcasei. Întrucît specificul meseriei nu permite efectuarea demonstraţiei practice a lucrării de către muncitorul-instructor şi repetarea ei de către ucenici, explicaţiile continuă în tot cursul lucrului. Ucenicii urmăresc desfăşurarea diferitelor faze ale lucrării şi îi ajută pe muncitori la bătătorirea formei, la ridicarea cutiilor de formare, la repararea formei şi chiar la finisarea formei. Uneori, cu ocazia executării de piese mai mici şi mai simple, finisarea şi scoaterea modelului sînt încredinţate exclusiv ucenicilor.

Cerinţe metodice deosebite ridică instructajul brigăzilor formate din ucenicii anului III, care primesc comenzi pe baza unui buletin de acord colectiv şi le efectuează sub îndrumarea unui muncitor de o înaltă calificare sau a unui maistru de atelier. Pentru exemplificare vom expune metodele de instructaj folosite în trei dintre cazurile cele mai caracteristice.

Primul exemplu se referă la instructajul unei brigăzi constituite din 13 ucenici turnători care fac practică la uzinele „Industria Sîrmei" din Cîmpia Turzii.

Aici, la lucrările pentru formele noi de turnare muncitorul şef de echipă a repartizat cîte doi ucenici pentru fiecare dintre operaţiile componente. Astfel, la formarea saboţilor de roţi, după ce muncitorul-instructor le-a dat ucenicilor modelul şi le-a cerut să arate cum trebuie montat miezul în formă, i-a pus să execute forma în mod independent. A doua zi, într-o consfătuire de 15 minute, s-au analizat piesele turnate cu o zi înainte atrăgîndu-se atenţia asupra unor defecte şi asupra cauzelor care le-au determinat. Pentru a asigura posibilitatea ca ucenicii din brigadă să efectueze lucrări cît mai variate, aceştia schimbă între ei piesele după un grafic special.

Al doilea exemplu se referă la instruirea brigăzilor de ucenici lăcătuşi din anul III în cadrul secţiei de montaj a întreprinderii „Unio" din Satu Mare. Ucenicii acestor brigăzi execută lucrări complexe, precum şi subansamble ale diferitelor produse ale uzinei. Instructajul brigăzilor are loc de cîte ori începe o lucrare nouă. Fiecare din şefii de brigadă cere ucenicilor să explice pe scurt modul cum trebuie executate diferitele operaţii şi mai ales cum se face asamblarea reperelor. După ce verifică astfel că ucenicii au înţeles operaţiile pe care urmează să le execute, instructorul împarte cele două brigăzi în cinci echipe, dînd fiecărei echipe să execute cîte un ansamblu. Astfel, la executarea transportoarelor, spre exemplu, subansamblele au fost executate de toate echipele, iar montarea s-a făcut de către o singură echipă, prin rotaţie. La fel s-a procedat şi în cazul altor lucrări ca, de exemplu, butuci şi roţi pentru remorci-auto, frîne cu bandă ş. a. la care echipele de ucenici au executat prin rotaţie diferitele repere.

Rezultate deosebite se obţin în cadrul instruirii ucenicilor în brigăzi, la locuri separate de muncă, pentru meseriile din secţiile de maşini-unelte. Exemplul ales de noi în această privinţă priveşte activitatea unei brigăzi de ucenici-strungari din anul III al Grupului şcolar metalurgic din Reşiţa. Instruirea practică a acestei brigăzi a fost încredinţată unuia dintre cei mai buni fruntaşi în producţie din cadrul Combinatului metalurgic. Acesta, înainte de începerea lucrului, a verificat în ce măsură ucenicii cunosc documentaţia tehnică şi succesiunea operaţiilor lucrării încredinţate. Apoi fiecare ucenic a trecut la executarea lucrării în mod independent.

Uneori, înainte de o lucrare nouă, deosebită din punct de vedere al complexităţii, instructajul este efectuat de şeful de brigadă cu întreaga grupă de ucenici din schimbul respectiv, chiar dacă nu toţi ucenicii execută această piesă. În timpul lucrului muncitorul-instructor este permanent în mijlocul brigăzii, distribuie sarcinile, supraveghează şi controlează calitatea şi cantitatea pieselor executate.

Pregătirea temeinică, ştiinţifică a ucenicilor din anul III al Grupului şcolar din Reşiţa se datoreşte, de asemenea, bazei tehnico-materiale care a fost asigurată — maşini-unelte moderne şi numeroase garnituri de scule, dispozitive şi instrumente de măsură. În sfîrşit, pregătirea ucenicilor este asigurată în acest caz şi de posibilitatea executării după documentaţia tehnică a unor piese variate, alese cu grijă din planul de producţie al întreprinderii de către maistrul secţiei. Astfel ucenicii au acelaşi regim cu muncitorii, aceeaşi responsabilitate faţă de maşină şi faţă de locul de muncă, doar că sînt îndrumaţi permanent de către instructorul şef de brigadă.

*

Din exemplele prezentate se reliefează clar cîteva cerinţe metodice de bază al instruirii în producţie: efectuarea unui scurt instructaj introductiv pentru fiecare nou reper primit în execuţie, crearea condiţiilor pentru ca ucenicii să lucreze independent, asigurarea — prin rotaţia ucenicilor la diferite locuri de muncă — a unei varietăţi cît mai mari de lucrări, realizarea unui control temeinic al calităţii execuţiei între faze şi operaţii.

Folosirea celor mai bune metode de instruire practică în producţie şi generalizarea experienţei pozitive acumulate pe această linie cer, evident, închegarea unor şi mai strînse legături de colaborare între conducerile şcolilor şi ale întreprinderilor în care elevii îşi fac practica, asigurarea aplicării metodelor ştiinţifice de instruire de către toţi muncitorii-instructori, tehnicienii şi inginerii care participă la pregătirea viitorilor muncitori. În felul acesta rezultatele activităţii de formare profesională a ucenilor şi elevilor se vor îmbina strîns cu creşterea contribuţiei acestora la realizarea, încă din şcoală, a planurilor de producţie ale întreprinderilor.

Ştefan Linul

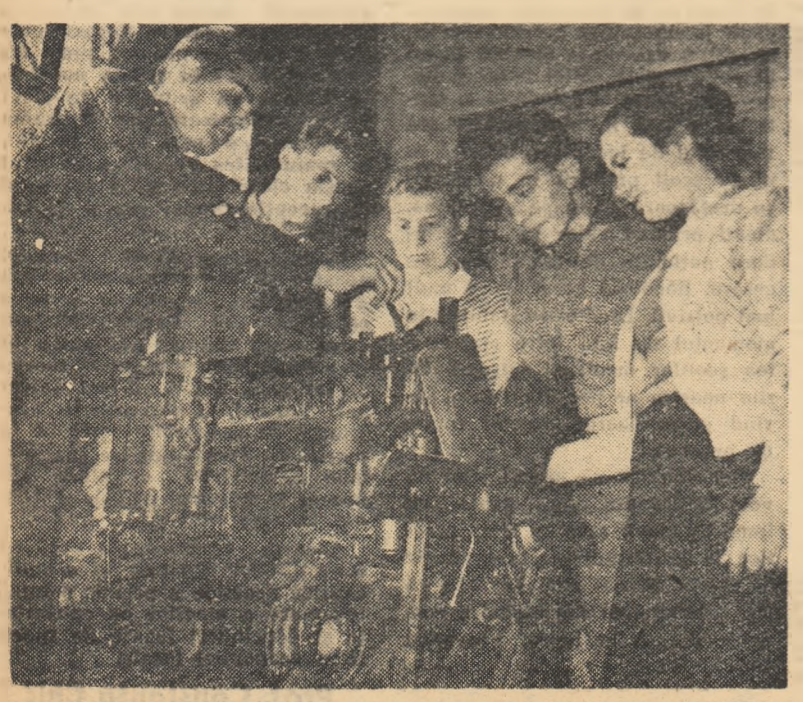

Identificarea şi descrierea părţilor componente ale motorului de autocamion.

Schimb rodnic de experienţă

În ultimul timp se organizează pe scară tot mai largă, între şcolile profesionale şi tehnice, schimburi de experienţă menite să contribuie la răspîndirea metodelor înaintate de muncă.

Un asemenea schimb de experienţă a avut loc nu de mult la Odobeşti, între şcolile profesionale hortiviticole. Cu acest prilej prof. ing. Grigore Brăguţă de la Centrul şcolar agricol din Odobeşti a prezentat un referat privitor la pregătirea viitorilor viticultori. Totodată referentul a vorbit şi despre munca de cercetare în care îi antrenează pe ucenici. Cu mult interes au ascultat participanţii la schimbul de experienţă relatările date de prof. ing. Brăguţă cu privire la rezultatele obţinute în cercetarea caracteristicilor calitative ale soiurilor de struguri din podgoria Odobeşti, la clasificarea acestora după calitate pe baza analizei componenţilor lor organici şi minerali.

În cadrul schimbului de experienţă a avut loc şi o lecţie deschisă, cu tema „Recoltarea vîţelor portaltoi". Discuţiile purtate pe marginea acesteia au ajutat profesorilor din şcolile hortiviticole să-şi precizeze mai bine o serie de probleme privitoare la organizarea şi desfăşurarea lecţiilor de specialitate.

Ing. V. Botez

*

Deosebit de rodnic s-a dovedit şi schimbul de experienţă între cadrele didactice ale şcolilor profesionale din întreaga ţară aparţinînd Uniunii Centrale a Cooperativelor Meşteşugăreşti, care s-a desfăşurat recent la Galaţi.

Cu prilejul acestui schimb de experienţă cadrele didactice au asistat la o serie de lecţii de instruire practică organizate la Şcoala profesională a U.C.E.C.O.M. din localitate şi au ascultat două referate privind metodica instruirii practice în atelierele de producţie. Discuţiile purtate pe marginea lecţiilor deschise şi a referatelor au scos în evidenţă necesitatea de a se generaliza metoda organizării pe brigăzi a activităţii practice în producţie a ucenicilor, metodă folosită cu succes în prezent într-o serie de şcoli ale U.C.E.C.O.M.

Caracterizarea psiho-pedagogică a elevilor

In ansamblul mijloacelor folosite de cadrele didactice de la Școala medie nr. 18 din Capitală în munca lor instructiv-educativă un loc important il ocupă studierea și caracterizarea psiho-pedagogică a elevilor. Învățătorii, profesorii, diriginții, sub îndrumarea permanentă a conducerii școlii desfășoară această muncă în scopul de a cunoaște în amănunțime trăsăturile pozitive și negative ale personalității în formare a elevilor, pentru lichidarea celor dăunătoare, pentru asigurarea eficienței educative a măsurilor pedagogice întreprinse.

Metodele folosite de cadrele didactice în studierea particularităților elevilor sînt, de regulă, observația, convorbirea, analiza datelor biografice ale elevilor, analiza produselor activității lor, vizitele regulate la domiciliul elevilor, urmărirea conduitei lor în recreații, la orele de educație fizică, în excursii și tabere turistice etc. Deosebit de rodnică pentru cunoașterea elevilor mai mari este urmărirea felului în care aceștia se manifestă în producție, în munca fizică pe care o desfășoară în uzină. Tovarășa Maria Bebeșel, diriginta clasei a XI-a „E" de exemplu, și-a dat seama, urmărind activitatea elevilor ei în producție, că aceștia și-au dezvoltat unele trăsături de caracter: spiritul tovărășesc, dragostea față de munca fizică, punctualitatea, precizia etc. Analizele făcute periodic în colectivul clasei cu privire la modul cum se comportă elevii în producție permit dirigintei nu numai să-i cunoască mai bine pe elevi, dar și să-i poată îndruma cu mai multă siguranță în alegerea viitoarei lor profesiuni. De asemenea, pentru o cunoaștere cît mai exactă a elevilor diriginției claselor a V-a și a VIII-a țin legătura cu cadrele didactice care au lucrat în anii anteriori cu elevii lor. De pildă, tovarășa Georgeta Dumitriu, diriginta la clasa a V-a „A", nu s-a mulțumit numai să discute cu învățătorul care i-a pregătit pe elevi în clasele I-IV, ci și-a notat chiar în caietul clasei caracterizările făcute de acesta copiilor. Astfel, munca ei de cunoaștere a elevilor a fost mult ușurată și educarea lor a putut continua fără întreruperi. După același principiu al continuității în educație s-a călăuzit și tov. Alexandra Luca, diriginteie clasei a VIII-a „E", care a stabilit legături cu diriginții de la școlile de 7 ani din care au venit elevii lui.

Cadrele didactice de la Școala medie nr. 18 știu că, pentru a putea folosi cît mai bine observațiile pe care le fac în cursul procesului de studiere a elevilor, trebuie să-și noteze aceste observații o dată cu consemnarea pe scurt a faptelor constatate. În acest fel ele pot trage și concluzii asupra personalității elevilor, asupra direcției în care se dezvoltă aceasta. Învățătorii și diriginții fac de regulă asemenea însemnări în caiete în care repartizează fiecărui elev cîteva pagini, adăugînd pe scurt și măsurile pedagogice luate în vederea îndreptării sau stimulării elevilor. De pildă, diriginta clasei a X-a a notat în paginile rezervate uneia din elevele ei că aceasta își învață conștiincios lecțiile, dar întîmpină greutăți în aplicarea cunoștințelor însușite. Imediat a indicat și măsura: „i-am recomandat să rezolve independent mai multe probleme și exerciții, să caute a ilustra ideile însușite cu exemple personale". În legătură cu o altă elevă a notat: „este un element timid" și apoi a adăugat: „trebuie să vorbesc cu tovarășii profesori s-o asculte cu răbdare și atenție".

Consemnarea acestor observații permite învățătorilor și diriginților, la sfîrșitul anului școlar, să tragă concluzii juste cu privire la dezvoltarea elevilor lor, să-și dea seama dacă anumite trăsături semnalate în comportarea lor sînt într-adevăr specifice pentru ei, să constate în ce măsură au progresat. Măsurile pedagogice luate pe baza celor observate fac ca procesul de studiere a personalității elevilor să aibă un caracter activ, creator.

Caracterizarea psiho-pedagogică pe care cadrele didactice o fac la sfîrșitul anului cuprinde, în genere, datele biografice ale elevilor, observații cu privire la starea sănătății lor, aspecte principale din activitatea și conduita elevilor în școală (rezultatele obținute la învățătură, atitudinea față de munca școlară și cea fizică, disciplina, comportarea în colectiv și în organizația de pionieri sau U.T.M., trăsăturile principale ale personalității elevului (interese și aptitudini, trăsături de caracter și temperamentale).

Caracterizările făcute elevilor de către cadrele didactice de la Școala medie nr. 18 nu sînt privite ca definitive. Știind că elevii cresc, că se dezvoltă de la un an la altul, învățătorii și diriginții acestei școli arată care este calea care trebuie urmată în viitor cu fiecare copil. De asemenea, ei se străduiesc ca în caracterizările lor să nu compartimenteze în mod rigid viața psihică a elevilor, să n-o închisteze în rubrici schematice. De aceea nu se mulțumesc cu aprecieri telegrafice — elevi buni, harnici, neascultători etc — ci caută să înfățișeze, pe scurt dar cît pot mai lămurit, trăsăturile personalității elevului.

În munca lor pentru caracterizarea trăsăturilor de temperament și caracter ale elevilor învățătorii și diriginții Școlii medii nr. 18 întîmpină și unele greutăți. Acesta este un lucru firesc, deoarece temperamentul reprezintă de cele mai multe ori un tip combinat, complex, iar caracterul copiilor se află în continuă formare. Din această cauză este uneori dificil să-ți dai seama că, de pildă, un elev turbulent, agitat, este așa din cauza temperamentului său coleric și că, pentru a-l îndrepta, este necesar să utilizezi energia lui prin ocupații suplimentare supravegheate. La fel, trăsăturile de caracter și voința unor elevi se dezvoltă mai rapid sau mai lent în funcție de diferiți stimulenți, de influențele educative diverse exercitate asupra elevilor, — și acestea nu sînt întotdeauna ușor de descoperit. Dar greutățile sînt înlăturate treptat, pe măsură ce învățătorii și profesorii pătrund tot mai adînc în cunoașterea personalității elevilor lor și își pot da astfel tot mai bine seama de ceea ce determină comportarea lor, de măsurile ce trebuie luate pentru a-i ajuta.

Caracterizările alcătuite an de an reprezintă documente valoroase ale școlii, permițînd atît tratarea individuală a elevilor cît și caracterizarea generală a claselor și continuitatea în muncă educativă. Aparținînd școlii, ele nu rămîn la diriginți și nu se pierd, iar în cazul cînd un elev este mutat la altă școală caracterizarea se trimite școlii respective împreună cu celelalte acte școlare ale sale.

Elaborate și folosite cu grijă, caracterizările psiho-pedagogice ale elevilor constituie un mijloc eficace în desfășurarea procesului îndelungat și complex al educației comuniste a copiilor și tineretului.

Gheorghița Fleancu

cercetător principal la Institutul de Științe Pedagogice din București

Florile ce împodobesc clasa sînt îngrijite zilnic

La cercurile casei pionierilor

În orașul Lupeni a luat ființă în acest an o casă a pionierilor, care este frecventată de peste 700 de copii.

Deosebit de mult îi atrag pe pionieri cele cinci cercuri constituite aici. De o mare afluență se bucură cercul de matematici, care pregătește acum o șezătoare cu tema „Minunile tehnicii". La cercul de geografie și științe naturale s-au realizat proiecții despre Valea Jiului, Lacul Roșu, stațele libere din Africa și s-au făcut interesante călătorii imaginare pe glob. Membrii cercului învață, totodată, să facă disecții de animale sau să le conserve în formol sau spirt. Cercul de mîini îndemînatice, frecventat mai mult de fete, urmărește inițierea în executarea diferitelor cusături cu mîna și la mașină. În cercul de literatură se studiază viața și opera clasicilor noștri, se proiectează diafilme ilustrînd aspecte din viața scriitorilor și compozitorilor, ca și realizări ale regimului nostru democrat-popular în domeniul culturii. Cercul și-a format o echipă artistică care pregătește un bogat program compus din recitări, dansuri și coruri.

De mult interes se bucură din partea pionierilor și cercul de desen

Un colectiv închegat

Realizarea unui colectiv închegat a fost unul din obiectivele principale ale muncii desfășurate în școala noastră, știut fiind că numai pe baza unei unități depline de vederi și de acțiune vom putea atinge țelurile instructiv-educative pe care le slujim.

În toate acțiunile organizate de școală sînt antrenate atît cadrele didactice de la clasele în care se predă în limba română cît și cele de la secția maghiară. Învățătorii și profesorii români și maghiari se vizitează reciproc la lecții, participă laolaltă la consiliile pedagogice și la cercurile pe specialități, preiau unul de la altul metodele bune de muncă. Între aceștia s-au statornicit relații de adevărată tovărășie.

Și nu numai între cadrele didactice. Dacă ai curiozitatea să-i urmărești pe elevii noștri îi vei vedea în pauze pe elevii români jucîndu-se cu prietenii lor de altă naționalitate, distrîndu-se la un loc cu ocazia întrunirilor tovărășești. Îi vei găsi desfășurînd împreună muncă patriotică sau reuniți într-unul din cercurile organizate în școala noastră.

Iată cîteva din realizările cercurilor în educarea în comun a elevilor români și de altă naționalitate. Membrii cercurilor de geografie și științe naturale, bunăoară, au organizat o excursie la peștera Meziad cu scopul de a-și întregi cunoștințele de geografie a patriei. Cu aceeași ocazie au vizitat fabrica „Refractara" unde au văzut muncind cu rîvnă, cot la cot, muncitori români și de naționalitate maghiară. Un grup de elevi au vizitat nu de mult gospodăria agricolă colectivă din comuna Borș unde au aflat despre roadele muncii înfrățite a țăranilor români și maghiari din comună.

O activitate bogată desfășoară și cercul literar. Membrii acestui cerc au organizat concursuri literare pe teme ca „Din trecutul de luptă al uteciștilor din orașul nostru", „Figuri de luptători pentru înfrățirea oamenilor muncii români cu cei aparținînd naționalităților conlocuitoare". Profesorii de limbă și de literatură română și maghiară au prevăzut în planul tematic al cercului, pentru acest an, referate ca: „Aportul scriitorilor din generația lui 1848 la organizarea și desfășurarea revoluției din Moldova, Țara Românească și Transilvania", „Contribuția scriitorilor la lupta pentru construirea socialismului în patria noastră".

Manifestările cultural-artistice constituie, de asemenea, un minunat mijloc de educare a elevilor în spiritul prieteniei și frăției. La pregătirea și desfășurarea lor participă toți elevii școlii. Ei organizează seri literare, prezintă spectacole etc. Sărbătorile clasei muncitoare ca și ale poporului nostru sînt întîmpinate întotdeauna cu pregătiri intense în vederea realizării unui program cultural-artistic cît mai reușit. Izbutite programe artistice prezentate de elevii ambelor secții au fost acelea închinate celui de al III-lea Congres al partidului, vieții și operei lui Mihail Eminescu și aniversării a 80 de ani de la nașterea lui Mihail Sadoveanu. La realizarea programului inspirat din lupta și realizările partidului și-au dat contribuția aproximativ 150 de elevi români și maghiari. Au impresionat în mod deosebit punctele din program despre Doftana, despre greva ceferiștilor de la Atelierele Griviția, precum și despre actul eliberării de la 23 August 1944. Programul închinat celui de al III-lea Congres al partidului a adus o contribuție însemnată la consolidarea prieteniei și frăției dintre elevii celor două secții, urmași ai celor ce au suferit în trecut asuprirea capitalistă, exploatarea și umilința. Programul artistic cu tema „Înfrățiți pe același drum", ce se pregătește, va sublinia interesele comune ale oamenilor muncii români și de altă naționalitate din țara noastră, lupta lor unită, pentru prosperitatea patriei, pentru pace în lumea întreagă.

Activitatea sportivă înfrățește și ea pe elevii școlii noastre. Profesorii de educație fizică de la ambele secții lucrează în permanență în strînsă colaborare. Au format echipe mixte cu elevi de la ambele secții — de volei, fotbal, handbal etc. Între elevii sportivi există o strînsă prietenie manifestată din plin și cu ocazia susținerii meciurilor.

În școala noastră organizația U.T.M. a fost și este inițiatoarea acțiunilor patriotice ale tinerilor. Elevii români și maghiari participă cu entuziasm la colectarea fierului vechi, la muncile sezoniere agricole ca și la alte activități de acest fel. Zeci de mii de ore de muncă patriotică, au prestat copiii noștri în cinstea celui de al III-lea Congres al partidului.

Am căutat ca, în educarea elevilor, să ne sprijinim permanent pe familie. Iată de ce colectivul nostru desfășoară o largă acțiune de îndrumare a părinților prin lectorate, prin consultațiile pedagogice, dîndu-le un efectiv ajutor în munca de educare a copiilor. În cadrul lectoratelor pentru părinți au fost urmărite cu interes teme ca: „Rolul familiei în educarea elevilor în spiritul prieteniei, tovărășiei și respectului reciproc".

Succesul muncii noastre în închegarea colectivului de elevi este rezultatul firesc al închegării colectivului de profesori, al aplicării cu consecvență a măsurilor menite să întărească prietenia frățească între elevi.

Felicia Haica

directoarea Școlii medii nr. 2, Oradea

De peste hotare

MOSCOVA:

Seminar internațional pentru problemele învățămîntului politehnic

In ultimele zece zile la Moscova s-a desfășurat primul seminar internațional pentru problemele învățămîntului politehnic. Seminarul a avut loc în urma hotăririi Consfătuirii internaționale a pedagogilor care s-a ținut în 1957 la Bratislava.

La lucrări au luat parte delegații din: Albania, Bulgaria, Cehoslovacia, R. P. Chineză, R.P.D. Coreeană, R. D. Germană, Mongolia, Polonia, Romînia, Ungaria, U.R.S.S., R.D. Vietnam, precum și aproximativ 1.000 de invitați din rîndul pedagogilor sovietici.

In prima zi a lucrărilor, I. A. Kairov, președintele Academiei de științe pedagogice a R.S.F.S.R., a prezentat referatul „Construirea comunismului și școala". În cursul lucrărilor seminarului au prezentat de asemenea referate numeroși delegați din țările socialiste și lucrători din învățămînt și din domeniul științei pedagogice din U.R.S.S.

Delegația R. P. Romîne, alcătuită din conf. univ. Traian Pop și Eugen Blideanu, a prezentat două referate despre „Pregătirea profesorilor pentru realizarea educației politehnice și a studiului de producție în școala de cultură generală" și despre „Legătura învățămîntului cu munca practică în școlile de la sate".

Prilejuind, prin referatele prezentate și prin discuțiile care au avut loc pe marginea acestora, un schimb rodnic de experiență, Seminarul internațional de la Moscova aduce o contribuție de seamă la progresul învățămîntului în țările socialiste, la întărirea legăturii lui cu viața, cu practica construirii socialismului și comunismului.

Ministrul Învățămîntului al R.S.F.S.R., E. I. Afanasenko rostind cuvîntul de deschidere a lucrărilor seminarului.

Construirea comunismului și școala

Referat prezentat de I. A. Kairov, președintele Academiei de științe pedagogice a R.S.F.S.R.

Planul septenal aprobat de Congresul al XXI-lea al P.C.U.S. determină un puternic avînt al economiei, al culturii și al bunăstării materiale a poporului sovietic. In îndeplinirea sarcinilor puse de Congres, îndeosebi în ceea ce privește formarea omului nou, un rol activ revine școlii, științei pedagogice — a spus în referatul său I.A. Kairov. In continuare referentul a vorbit despre progresul tehnic în societatea socialistă, a subliniat însemnătatea acestui progres pentru crearea bazei tehnico-materiale a comunismului și s-a oprit asupra problemei îmbinării muncii intelectuale cu munca fizică.

In comunism — a spus I.A. Kairov — nu vor dispărea pe deplin deosebirile între aspectele concrete ale activității în producție și ale activității intelectuale. Dar în nici o sferă a producției nu vor mai exista grupuri izolate de lucrători, fixate o dată pentru totdeauna.

Karl Marx spunea că, o dată cu apariția mașinilor, mijloacele de muncă dobîndesc o formă materială de existență care determină înlocuirea forțelor omenești cu forțele naturii, iar procedeelor rutinare, empirice cu folosirea creatoare a naturii. Această teză are o importanță excepțională pentru școala sovietică în perioada reformei și reorganizării sale, în perioada trecerii de la socialism la comunism. Apare necesitatea obiectivă de a se ridica nivelul învățămîntului de cultură generală și politehnic.

Școala are datoria să îmbogățească într-o măsură însemnată acele sectoare ale conținutului învățămîntului și acele sectoare ale muncii sale care au ca scop să dezvolte personalitatea omului nu numai în calitate de consumator, dar și în calitate de creator al celor mai diferite valori culturale și, totodată, să asigure pregătirea elevilor pentru muncă, pentru viață, pentru o participare activă la construcția comunistă. Problema de bază în reorganizarea școlii o constituie întărirea legăturii ei cu construirea noii societăți și îmbinarea învățămîntului cu munca în producție. Procesul legăturii reciproce dintre școală și construcția comunismului constă de altfel el însuși în aceea că mișcarea țării spre comunism reprezintă baza obiectivă a transformării școlii, iar școala reorganizată reprezintă, la rîndul ei, un factor important care grăbește mișcarea spre comunism.

Primul an de îndeplinire a legii cu privire la învățămînt a dovedit pe deplin că este posibil să se îmbine pregătirea pentru muncă a elevilor cu continua ridicare a nivelului instruirii lor. Elevii nu numai că stăpînesc cunoștințe despre natură, tehnică și societate, dar și învață să le folosească în practică. Cunoștințele nu sînt numai însușite, ci se transformă în adînci convingeri ideologice.

Trecerea de la socialism la comunism face să crească rolul educației, cere lărgirea hotărîtoare a rețelei instituțiilor preșcolare — acești lăstari ai comunismului, cum spunea V.I. Lenin — și chiamă la viață noi tipuri de instituții educative — școlile-internate și școlile cu program prelungit pe întreaga zi. Deosebita însemnătate a școlii-internat constă în faptul că ea este în același timp și o instituție didactică și o familie cu un caracter specific.

In reorganizarea școlii sovietice ocupă un loc important dezvoltarea învățămîntului seral și fără frecvență. Acesta rezolvă pe deplin sarcina îmbinării muncii cu învățătura și deschide largi posibilități pentru ridicarea nivelului cultural-tehnic al muncitorilor și colhoznicilor.

Noi nu supraapreciem rezultatele primului an de reorganizare a școlii și vedem greutățile care mai trebuie înlăturate. Printre aceste greutăți se numără prejudecata că pentru munca simplă nu sînt necesare multe cunoștințe, nepriceperea de a îmbina instruirea și educarea pentru muncă cu grija pentru perfecționarea predării disciplinelor de cultură generală și politehnice, pasiunea pentru indicii economici ai muncii social-utile a elevilor în dauna scopurilor educative și instructive ale acesteia. N-am izbutit încă să înlăturăm definitiv supraîncărcarea programelor și manualelor cu material de studiu.

I.A. Kairov a arătat cum rezolvă Academia de științe pedagogice și Ministerul Învățămîntului al R.S.F.S.R. problema conținutului învățămîntului, a vorbit despre munca privitoare la noile planuri de învățămînt și la programele pentru școala de cultură generală, a expus amănunțit sarcinile pregătirii tineretului pentru viață, pentru muncă. Școala — a spus el — este chemată să ajute tineretul să-și formeze o atitudine muncitorească față de noțiunea de comunism, să înțeleagă legăturile sale cu lupta întregului popor pentru construirea societății comuniste, să pregătească participanți activi la dezvoltarea socială.

Un rol determinant în pregătirea tineretului pentru viață, pentru muncă îl are îmbinarea justă în școală a învățămîntului de cultură generală cu învățămîntul politehnic și cel profesional. In orice domeniu ar munci un om, pretutindeni el are de-a face cu folosirea mașinilor, a mecanismelor, a aparatelor electrice, a chimiei. De aceea și muncitorul strungar, și mecanizatorul din agricultură, și constructorul, și laborantul, și croitoreasa, și cercetătorul științific trebuie să cunoască bine bazele funcționării și folosirii mașinilor și mecanismelor, ale instalațiilor electrice, ale tehnologiei chimice.

Tov. Kairov s-a oprit în continuare asupra unor probleme ale învățămîntului politehnic. O problemă pedagogică importantă — a spus el — o constituie realizarea principiului marxist-leninist al îmbinării învățăturii cu munca productivă. Rezolvarea acestei probleme cere să existe o corelație justă între învățămîntul de cultură generală, politehnic și profesional, bazată pe îmbinarea rațională a muncii și învățăturii cu odihna și cu dezvoltarea fizică normală a tineretului.

Știința pedagogică sovietică socotește că învățămîntul profesional nu este identic cu învățămîntul politehnic. El se realizează pe baza învățămîntului de cultură generală și politehnic și în legătură cu acestea. Invățămîntul de cultură generală și politehnic dă elevilor orizontul larg care le este necesar pentru o rapidă orientare în diferite ramuri ale producției și tehnicii, pentru o participare activă la progresul tehnic. In prezent, cînd toți elevii, de la o anumită vîrstă, sînt cuprinși în munca productivă, există posibilitatea ca în etapa superioară a școlarizării să se realizeze, în cadrul aceleiași instituții de învățămînt, și instruirea de cultură generală și cea politehnică și cea profesională, adică să se pregătească cadre de muncitori pentru acele domenii ale muncii care cer o cultură generală și tehnică înaltă. Este vorba, în acest fel, nu de o instruire profesională în sensul obișnuit al cuvîntului, ci de pregătirea pentru o profesiune în condițiile școlii de cultură generală, de muncă și politehnică.

I.A. Kairov a arătat că realizarea principiului învățămîntului politehnic are o mare însemnătate pedagogică și pentru studierea bazelor științelor și pentru instruirea în producție. Din păcate, a observat el, în unele lucrări despre problemele instruirii în producție acest fapt nu este subliniat. Există chiar încercări de a identifica discipline de cultură tehnică generală — ca studiul mașinilor și electrotehnica, care au o mare însemnătate politehnică — cu disciplinele speciale ale instruirii în producție.

Principiul îmbinării învățăturii cu munca productivă a elevilor cere ca pregătirea profesională să se realizeze pe o largă bază politehnică. Absolvenții școlii medii trebuie nu numai să stăpînească cunoștințe și deprinderi necesare în profesia aleasă, dar și să aibă o reprezentare largă despre bazele producției moderne cu înalta ei tehnică și tehnologie a proceselor de producție, să fie bine pregătiți pentru munca în condițiile progresului tehnic neîntrerupt. Pe acest plan are o mare însemnătate studiul mașinilor și electrotehnicii, care constituie baza tehnică generală a pregătirii profesionale a tineretului. O astfel de rezolvare a problemei îngăduie să se înlăture caracterul îngust meșteșugăresc al instruirii în producție.

Din păcate, uneori se socotește că sarcina principală este de a cuprinde cît mai repede pe elevi în munca productivă. De aceea unii se mulțumesc cu cunoștințe minime, exclusiv practice. Printr-o astfel de pregătire elevii își însușesc repede cercul îngust de cunoștințe și deprinderi necesare, de pildă, muncitorilor care execută lucrări de lăcătușărie și montaj, de strungărie etc. Nedobîndind cunoștințe politehnice largi, astfel de muncitori nu se vor putea orienta bine în întreg sistemul producției și nu vor fi pregătiți astfel încît să-și poată schimba munca, să poată cumula mai multe profesiuni.

I.A. Kairov a subliniat însemnătatea învățămîntului politehnic pentru instruirea în producție în școlile sătești. El a arătat că, pe măsura înlăturării deosebirilor existente între oraș și sat, nu vor mai exista particularități specifice școlii agricole în legătură cu învățămîntul politehnic și cu instruirea în producție. Chiar și acum este nejust să se traseze o limită pronunțată în această privință între școala orășenească și cea sătească.

Școala sovietică — a spus în încheiere referentul — devine o școală a vieții, o școală a muncii comuniste — intelectuale și fizice — o școală în care, în cadrul unui colectiv organizat, se făurește o personalitate umană vie și puternică, întruchipînd în sine bogăția spirituală, desăvîrșirea fizică și puritatea morală. Spre o asemenea școală noi mergem pe drumul întăririi legăturii învățămîntului cu viața, cu practica construirii comunismului, pe drumul îmbogățirii muncii didactice și educative, al dezvoltării pe toate căile a activității creatoare de sine stătătoare a elevilor.

Învățători, profesori, educatoare, maiștri-instructori!
Abonați-vă la
GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI
și la
REVISTA DE PEDAGOGIE
Abonîndu-vă pe anul întreg, vă asigurați colecțiile complete ale acestor publicații

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii București